

Ingyenfüzet: „Kertészeti műfogások a gyümölcsstermelés körében.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falusi“ Országos Földművelésügyi Bizottság)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 20. szám.

Vasárnap, május 17.

Üzenet a földteherrendezésről.

Irtá: Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója.

Uj szóval lett gazdagabb a falusi nép szótára. Ez a szó a FOB, amely annyit jelent: *Földteherrendező Országos Bizottság*. A bajba jutott kisgazdák ezrei tekintenek erre a bizottságra szorongó érzéssel, akik megmentésüket várják tőle. A bizottság május hó 7-én megalakult és két tanácsra oszolva, mindjárt meg is kezdte érdemleges munká-

ját. Olyan emberek foglalnak helyet a bizottságban, akik ezt a munkát teljesen díjtalanul és a földművelő nép iránti őszinte szeretetből lelkiismeretesen végzik. Közel tízezer kérvény érkezett már be a FOB-hoz, amely kérvények előkészítését a *Földhitelintézet* és az *Országos Központi Hitelszövetkezet* végzi. Mintegy harmincezerre becsülik azoknak a számát, akik

A palotási műkedvelő-gárda tagjai „A tolonc“ szerepeiben.

A nagysikerű előadást Kovács István Béla róm. kat. tanító és Juhász Sándor cipézmester rendezték. A szereplők névsora a következő: Berkes János, Pintér Mari, Szabó Antal, Szabó Mariska, Krámer Mihály, Molnár Böske, Kovács József, Kispál Böske, Vidman Ferenc, Kis Mari, Bedő József, Kis Zsuzsika, Micsutka István, Hannosi Bözsi, Kis Ferenc, Kispál Mari, Terki József, Szűcs Bözsi, Ambruzs Antal, Lacik Bözsi, Pap József, Rarkhalt Sára, Kis János, Krekács Piros, Szabó Imre, Juhász Pál, Mattinlovics Mihály, Hannosi István.
(Beküldte Szabó István Palotásról.)

a gazdák közül még a FOB-hoz fordulnak. Óriási munka és nagy feladat ez, de nyugodt lehet minden gazda, hogy a bizottság egész biztosan él azokkal a jogokkal a gazdák érdekében, amelyeket a törvény reá ruházott.

Ami jóindulatot a törvénybe a kisgazdapárti törvényhozás beleöntött, azt adja tovább a bizottság is a gazdák felé. Erre vall első lépése is a FOB-nak. Az első tanácsülésen több száz kisgazda ügyében, akiknek birtokára az árverés már ki volt tűzve, az árverést felfüggesztette és az eljárást elrendelte. Nem kerülte el a figyelmét egy ügy sem, ahol közvetlen árverés fenyegetett; de sorban tárgyalás alá kerülnek a többi kérvények is, amelyeknél az árverés még nincs kitűzve. Ebből is láthatja minden elfogulatlan polgár, hogy a földteherrendezés ügyét sok jóakarattal és komoly lelkiismerettel végzik azok, akiktől a gazdaközönség segítséget vár. Mégis van néhány szavunk az eljárás kezdetén a gazdákhoz, akik az új szerv mentőövét akarják igénybe venni.

Ne forduljon senki ügynökhöz, vagy drága fiókálshoz a FOB miatt. Minden községi előljárásság kapott kérdőívet, amelyen a bejelentést meg lehet tenni. De arra se gondoljunk, hogy most már minden terhes adósságot olcsóbb állami kölcsönökké lehet átalakítani. Nem földtehermentesítésről, hanem a földteherrendezés előmozdításáról van szó. Nem arról van szó, hogy a pénzügyi kölcsönöket, legyen az akár hosszulejáratu, akár váltókölcsön, most már olcsóbb kötvénykölcsönökké lehet átalakítani. Azok se forduljanak a FOB-hoz, akiknek a birtoka a föld fele értékéig sincs megterhelve. A Földteherrendező Bizottság csak azokon segíthet, akiknek a telettkönyve olyan kereskedelmi, gyári és egyéb magánkövetelésekkel van a birtok értékének 50—75, kisebb gazdánál 90 százalékáig megterhelve, amelyek tulmagas kamatozás mellett minden pillanatban végrehajtás veszélyének tehetik ki a saját hibáján kívül bajba jutott gazdákat. Nem szabad hiu reményeket kelteni ígéretesekkel sem, mivel mi mindig az igazságot szoktuk megmondani. Most is figyelmeztetjük a kisgazdákat, hogy ne várjanak csodákat a földteherrendezéstől, az állam nem bírja a pénzügyi váltókölcsönöket mind kifizetni és hosszulejáratu kölcsönökké átalakítani, mert akkor milliárd pengőnél is többet kellene erre fordítani, amivel pedig az államkincstár nem rendelkezik. A földteherrendezés lényege az, hogy több esztendőre nyugalmat biztosít a termelőnek és a veszélyes, nem pénzügyi hiteleket a kisgazdánál kötvénykölcsönökké alakítja át.

Cserébe a FOB méltán várja a kisgazdáktól, hogy a bejelentésnél teljes őszinteséggel tárják fel helyzetüket. Nem szabad semmit sem elhallgatni, hanem mindent hűen és a maga teljességében elő kell tárni. Csak az igazságot vessen minden kisgazda papírra, amikor a Földteherrendező Bizottsághoz fordul. A saját kárát okozza az, aki meg nem felelő adatokat ír be és elhallgatja a valóságot. A falusi hitelszövetkezetek önzetlenül mennek a kisgazda segítségére ebben a munkában, de kívánatos, hogy a bajba jutott kisgazdák teljes bizalommal és őszinteséggel forduljanak hozzájuk. Ha minden oldalról csak az igazságot tartjuk szem előtt, akkor ez a mentő eljárás mégis sok bajt fog orvosolni és sok ezer kisgazdát ment meg a pusztulástól.

A zöldhitelet igénybevevő gazdák figyelmébe!

A boletta-törvény világosan szabályozza a zöldhitelek kérdését. Kimondja hogy amit a gazda zöldhitelügylet során a kereskedőtől felvett, azt csak előtérnek kell tekinteni a végleges elszámolásig, amelyet a szállításkor ejtenek meg. S akármennyiért kötötte volna is le a buzát, vagy más terményét, a szállításkor csak annyi terményt kell hitelezőjének rendelkezésére bocsátania, amennyi a felvett előleg összegének megfelel. Mindegy tehát, hogy a gazda most olyan szerződést kötött a kereskedővel, amely szerint aratás után nyolc, vagy akár négy pengőjével fogja a buzát átadni, végül mégis csak az aratás után kialakuló árak érvényesek, illetve azok, amelyek a kikötött szállítás időpontjában lesznek érvényesek. S ha akkor a buza ára 12 pengő lenne, akkor a szerződésben szereplő minden 4 pengős métermáza helyett csak annak a harmadrészét, s ha az ár 16 pengő, csak a negyedrészét kell majd szállítani.

Más a helyzet abban az esetben, ha a szerződés csak szállításra szól, ár kikötése nélkül. Azonban ebben az esetben meg azért nem érheti a gazdát kár, mert hiszen ez magában foglalja azt, hogy majd csak a szállítás idején a kialakuló áron történik meg az elszámolás.

Ma a zöldhitel-ügylet tehát, éppen a boletta-törvény rendelkezése folytán, nem jelent többé kockázatot a gazdára nézve — tehát a kockázat a kereskedő oldalára hárul, vagy azé, aki a hitelt nyújtja.

Hajmáskér és vidéke iparoskörének zászlószentelési ünnepéye.

Május hó 3-án, vasárnap tartotta a hat évvel ezelőtt megalakult Hajmáskér és vidéke iparosársadalmának egyesülete zászlószentelését szőp és díszes keretek között.

Délelőtt fél tíz órakor az iparoskör küldöttsége és magyar ruhás leányok és fiúk sorfala várta a Budapestről érkező vitéz Kozma Ferenc tábornokot, tüzérségi szemléltőt és nejét, a zászlóanyát. A megérkezéskor Halász Pál, a küldöttség vezetője üdvözölte a vendégeket és köszönetét fejezte ki a zászlóanyának, ki meleg szavakkal válaszolt az üdvözlésre. Majd a róm.-kat. templomba hajtottak. Itt vitéz Marton Gábor ezredes, a helybeli helyőrség parancsnoka, és tisztjei fogadták a zászlóanyát és férjét. Később megérkezett Köhler Ödön tábornok állomásparancsnok. Két lobogó állott a templom oltára előtt, az egyiket néhány évvel ezelőtt ajándékozta Kozma tábornok és neje a leventéknek. Régi szalák fűzik Hajmáskér lakosságát Kozma tábornokhoz, aki sokat tett a játékonyság terén; Hajmáskér iparosai csak kötelességüket rótták le, midőn a zászlóanyai tisztiség elfogadására felkérték feleségét.

Wachtler János esperes-plébános mondott a felszentelés előtt keresetlen szőp szavakban beszédet, majd megszentelte a zászlót és az ünnepély a Himmusz eléneklésével ért véget.

Most a ref. templomba vonult a menet, ahol Jákoy Pál ref. lelkész mondott mélyhatású beszédet. A Himmusz elhangzása után vonult most a menet a kör helyiségébe. Itt a helybeli iparosdalárda a „Hiszekegyet” énekelte el Varga Sándor ref. tanító karnagy vezetésével. Majd Csucs Károly iparoskört elnök mondott innepi beszédet. Köszönetet mondott elsősorban a zászlóanyának, hogy megtisztelte megjelenésével a kört, köszönetét nyilvánította az egybegyűlt előkelőségeknek és a hallgatóságának. Ezután következett a zászlószőgek beverése. Elsőnek a zászlóanya verte a szőget he kedves és közvetlen szavak kíséretében, majd férje „Dolgozzatok a magyar hazáért!"; továbbá Köhler Ödön tábornok háromszori kalapácsütéssel: „Áldás, áldás, áldás!" szavak kíséretében. Marton ezredes a helybeli állandó helyőrség nevében, Németh Ignác körjegyző „Összetartva boldogulhatunk!" szavakkal helyezték el zászlószőgeiket, azonkívül elküldötték megbízottaikat a környékbeli tarsegyesületek is. Majd a Himmusz hangjai csendültek fel immár harmadszor. Az innepesség után díszbéd volt, melynek során számtalan felkőszönt hangzott el. Költői lendületű felkőszöntöt mondott Szabó György földmives.

— Vegyetek példát tőlünk — mondotta többek közt. — Nem szakszervezeti tüntetésekkel, nem forradalmi jelszavakkal, nem pártskodással, hanem Istenne vetett keresztényi hittel, munkával, egyaránt, rangkülönség nélkül, dolgoznunk kell egy szebb jövőért, mert mindnyájan egyek vagyunk a csónka házában, szomorú, szeredő magyarak! (Gyulafi.)

Mi az Alföld elégtelen termésének oka, a kiszikkadás vagy a rossz művelés?

Azt beszélgetik tudatlan és a viszonyokat nem ismerő emberek, hogy a foganatosított vízlecsapolások az Alföld talaját kiszikkasztották és ezért terem keveset az Alföld. Erről a dologról *Becker Ádám* miniszteri tanácsos, a tiszai vízipépítési kerület felügyelője, lapunknak a következőket írja:

— Nem lehet az Alföld kiszikkadásáról beszélni, hiszen az Alföld elég nagy területén még mindig sok a belvíz. Még nagyon sok munkájába fog kerülni a vízmérnöknek, míg az Alföldet megmentik a tavaszi belvizek kártételeitől. Igazán értelmetlen fecsegés azt beszélni, hogy az alföldi lecsapolási munkák haszontalanok volnának. Nem a kiszikkadás az oka az alföldi rossz termésnek, hanem a *hanagy művelés*.

Legutóbb április hó 13—14-én tett egy utat *Debrecenből* kiindulva, a *Hortobágy-csatorna* és a *Sárosr* mentén a *Tiszafüredi* és *nyágyványi* tanyák közé, azután *Tiszafüreden*, *Tiszadobon*, *Rakamazon* és *Tokajba*, autón, kocsin, szekéren.

— A körülbelül háromszáz kilométeres hosszú utról, — írja a miniszteri tanácsos ur — a síkságon jobbra és balra nagy szélességben látható földek kiscsardái közül 1930-ban *egyetlenegy sem akadt, aki a tarlót az aratás után felszántotta volna*; még kevésbé volt nyoma annak, hogy *közülük egy is előkészítette volna a talajt — őszi mélyszántással — a tavasziak alá*.

— A júliusi buzatarló április hó 13-án tulnyomó részben érintetlenül állt, kisebb részben aznap kezdték azt felszántani. A mult évi kukoricaföldek tulnyomó részében zöldelt már az őszi buza, de tele volt az a kukoricaszár csonkjával és gyökerével, elárulva a buzavetés előtti talaj-előkészítés módját. Láttam azonban sok multévi kukoricaföldet, amelyben még állt a kukoricaszár.

— A trágyát tulnyomó részben most hordták és teregették tarlóra és forgatták be az ekével a tarlóval együtt.

— Ha még hozzátésem ehhez, hogy Szolnoktól Debrecenig összesen három belvízlevezető csatornát láthat a legélesebbszemű utas is, hogy az alsószabolcsi társulat területén, a Hortobágy vidékén, a belvizek még egyáltalán nincsenek levezetve (ott csak csatornarészletek vannak munkában, összefüggő csatornahálózat még nincs), hogy a talaj kötöttsége miatt közvetlenül a mély Hortobágy csatorna mellett is áll a víz földeken, hogy ezekhez a területekhez meglehetősen közel van a Tisza vízfelülete és hatalmas hullámtéri védőereje, akkor azt hiszem, a gondolkodó embernek nem kell magyaráznom, hogy ezen a tájon, amelynek szárazság okozta káraitól és elsivatogadásáról annyit írnak a tudósok, mi okozza a talaj kiszikkadását és a rossz termést.

— A mondott napon — április hó 13-án — autónk

elakadt a Hortobágyon a sárban. *Kovács Géza* pusztaköcsi birtokos négy lova húzta azt ki abból. Ezzel a négy lóval sikerült kivergődni a vizek közül és körüljárni a birtokos *Benehalom* és *Sashalom* közötti birtokát. A lovak térdig jártak a vízben és mi a kocsiból néztük a szántóvetők kinlódását a magasabb, de a vízlevezetés hiányában mégis elázott földeken és részvétellel hallgattuk a gazdák siránkozását, hogy a minisztérium a tervezett sárosréti mellécsatornát soronkívül hajtassa végre.

— De nehogy azt higgyék, tisztelt olvasóim, hogy a Tiszántulnak csak ezen a táján van baj. Elmondom, hogy *Mezőtur vidékén a trágyából tözegetglát gyárt a gazda és tüzelőnek használja azt*. De viszont elmondhatom azt is, hogy Gyula vidékén vannak nagyon jól gazdálkodó földművesek is. Amikor egyszer egy ilyenél az őszi mélyszántás idején beszélgettem a határban és megdicsértem a munkáját, dicsekedve mondta: „*Tessék megnézni a szomszédom földjét, még most is rajta van a tarló, de nem is aratott az még soha hat mázsánál többet, én pedig soha nem aratok tízenkét mázsánál kevesebbet.*” És így van ez az egész Tiszántulon. Egy-egy jó gazda buzája, vagy kukoricája, mint egy-egy sziget emelkedik ki a környező, rosszul művelt földek silány veteményei közül még ma is.

Most már mindenki láthatja világosan, hogy mi a tulajdonképeni oka az alföldi átlag termések gyengeségének. Jó műveléssel az alföldi éghajlat szárazságát nagyon jól lehet ellensúlyozni.

Az Alföld mezőgazdaságának létkérdése az, hogy az ottani föld többet és jobban teremjen. A földművelésügyi miniszter legutóbbi közlésében figyelmeztette a gazdákat, hogy a *jó vetőmagok kiosztásából csak a földjét jól megművelő és a termést szelektálással tisztító gazda kaphat*. A magyar földön hanyag és rossz művelésnek a mai körülmények között nincs már helye.

Tiltakozó felvonulás a trianoni béke ellen.

A *Társadalmi Egyesületek Szövetsége* a *Magyar Revíziós Ligával* együtt május hó 17-én hatalmas felvonulást rendez Budapesten, amellyel kifejezi az egész nemzet tiltakozását a trianoni béke ellen. A tiltakozó felvonuláson közel százezer ember vesz részt s a felvonulás napján *Olaszországban, Németországban, Ausztriában, Bulgáriában, Hollandiában és az Egyesült Államok* négyszáz városában revíziós gyűlés lesz, melyeken mindenütt tiltakoznak a békeszerződés ellen s az idegen nemzetek fiai is felemelik szavukat a revízió érdekében. A hatalmasnak ígérkező budapesti felvonulást a *Királyi Magyar Automobil Klub* és a *Hungária Automobil Klub* tagjainak ötszáz autóból és motorosából álló csoportja nyitja meg, amelyek után a *Társadalmi Egyesületek* keretében tömörült testületek és alakulatok vonulnak fel, zenekarok kíséretében. A tiltakozó felvonulásban résztvevő egyesületek május 17-én délelőtt a pesti Dunaparton a Lánchíd és Ferenc József-híd közötti részen gyülekeznek; a menet tizenegy órakor indul el és a Kossuth Lajos-utcán, Vilmos császár-uton és Alkotmány-utcán át a Szabadság-térre megy, ahol több szónok a revíziós mozgalom fontosságát ismerteti. A budapesti revíziós nagygyűlésen *olasz, bolgár és albán* kiküldöttek is felszólalnak.

Felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönség figyelmét az 1884 óta fennálló *Nagy Ignác* budapesti cégre, melynél ugy a szőlő, tuint a borgazdaságban szükséges gépek, eszközök, valamint borkezelési anyagok, valamint az igen bevált *Vinól* permetező anyag legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők. A cég az 1928. évi Szombathelyi Mezőgazdasági és Ipari Kiállításon aranyéremmel, valamint az 1930. évi Tavaszi Mezőgazdasági és Állatvásáron díszoklevéllel lett kitüntetve.

A széchenyi levante-futballesapat.

Néhány szó mezőgazdaságunk iparosításáról.

A mezőgazdaság mai válságos helyzetében mind sürbben hangzik fel az a tanács, hogy a gazda termékeit, amennyiben módja van rá, iparkodjék iparcikkékké feldolgozni és azokat vagy saját háztartásában hasznosítani, vagy pedig kereskedelmi forgalomba hozni.

A mezőgazdasági termékek háziiparszerű feldolgozásának nincs semmi akadály. Nehezebb dolog a termékek nagybani földolgozását megvalósítani, mert ez már iparszerű foglalkozás és ez ellen úgy a kis-, mint a nagyipar bizonyára mereven ellenszegülne, mert érdekeit félti. Ismeretes dolog például, a kismolnároknak örökös harca a nagymalmosok ellen. Emellett a nagybani iparszerű feldolgozáshoz megfelelő befektetés kell, gépi berendezések, forgótőke, amiből legkevesebb van éppen a törpe- és kisbirtokosoknak, sőt ma még a nagy- és középbirtokos is meglehetősen nélkülözi ezeket a dolgokat. Talán a szövetkezeti eszme segítségével át lehetne hidalni ezeket a nehézségeket, sőt mi azt mondjuk, át is kell hidalni, mert a mezőgazdaság mai válságos helyzete az egyoldalú termeléssel éppen az értékesítés mostohaasága miatt időtlen-időig nem szüntethető meg. Unos-untalan felhangzik tehát az a kívánság, hogy iparosítsuk mezőgazdaságunkat, vagyis a mezőgazdasági termelők térjenek át bizonyos termékek ipari feldolgozására.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyesített szakosztályainak ülésén, május hó 5-én, igen érdekes előadást tartott e kérdésről Márkus Jenő felsőipariskolai tanár, nagyszámu hallgatóság előtt. Márkus Jenő csak egynehány mezőgazdasági terméket ragadott ki a sok közül és alapos számításokkal beigazolta, hogy ha ezeket a gazda saját maga dolgozza fel iparilag, jelentékenyen több haszonra tehet szert, mintha azt nyers állapotban adja el. Ilyen növények többek között a napraforgó- és a lenmag. Lenmagot csak az utóbbi időben kezdenek nálunk nagyobb mennyiségben termelni. A magyar lenmag nem is igen tud versenyezni a prima minőségű és olcsón termelt *La Plata* lenmaggal, de megfelelő nemesítéssel a magyar lenmagot is elsőrendűvé lehetne fejleszteni és ez esetben megoldást nyerne a magyar szappangyárak és kence-, firniszgyárak olajszerűségletének előállítására. Ugyanez a helyzet a napraforgómagnál is. Nálunk rendszeres napraforgótermelés nincsen; nemesítésre nem is gondoltunk eddig, azonban a napraforgómag hasznát ismeri minden gazda. Kítőnövény állati takarmány, míg ha a napraforgómagból olajat sajtolnak, a napraforgómag olajpogácsája is elsőrangú tápszere a tejelő állatoknak. Ha szövetkezett kisgazdák, vagy középbirtokosok nagyobb mértékben karolnák fel a napraforgó

termelését, aránylag kis befektetéssel nagyon sok községben meglehetne valósítani az olajütő üzemeket, a napraforgóolajból könnyű szerrel lehetne szappant főzni, még pedig elsőrangú szappant, amelynek kedvező értékesítése alig kétséges. Márkus tanár számítása szerint a szükséges gépi berendezések legnagyobb részét házilag is el lehet készíteni. A vegyészeti munkára be lehet tanítani minden értelmes magyar munkást, mert hiszen a szappanfőzés tisztán vegyészeti munka, ugyanugy miat a kencekészítés. Felemlítette előadásában Márkus tanár végül azt is, hogy nálunk meglehetősen elhanyagolják a *főzelékkonzervek* készítését. Nálunk alig ismerik a szárított *zöldbabot*, nem csinálunk *burgonyakeményítőt*, *burgonyaszörpöt*, *burgonyalisztet*. Ezeknek készítésével jóformán csak a nagyipar foglalkozik, holott háziiparilag is mindent a legjobb minőségben elő lehetne állítani, ha pedig a kis- és törpebirtokosok megfelelő *termelőszövetkezetek* létesítésével látnak hozzá a *gyümölcs- és főzelékkaszalához*, élvezhetik a nagybani termelés és értékesítés előnyeit is.

Márkus tanár előadását a nagyszámu hallgatóság igen rokonszenvesen hallgatta végig és az OMGE egyesített szakosztályai elhatározták, hogy a kérdést nem engedik lekerülni a napirendről, úgyhogy a mezőgazdasági válság enyhítésére társadalmi uton is fognak ilyenentéppen — a kormány segítségének bevárása nélkül — erőteljesebb lépéseket tenni.

A mezőgazdaság egyik legmostohább sorsban lévő ágának iparosítására mintegy eleven felhívásként szolgál az a kiállítás, amit a *Társadalom-egészségügyi Múzeumban* (Budapest, Eötvös-u. 3.) a népjóléti minisztérium fennhatósága alatt álló *Egészségügyi Propaganda Központ* rendezett, *Osztrovszky német Ágnes*, az Ampelologiai Intézet kiváló vegyészének közreműködésével. Ezen a kiállításon mutatják be azt, hogy a szőlőt nemcsak bor alakjában lehet értékesíteni, hanem sok-sok más formában is.

A borértékesítés rettentő nagy válsággal küzd. Igen tanácsos tehát a szőlőt elsősorban mint *csemegeszőlőt* értékesíteni. A *Mezőgazdasági Kivitel Intézet* már a múlt évben igen jelentős sikereket ért el egyes magyar szőlőfajtáknak külföldi piacokon való elhelyezésével. Lehet ezenkívül a mustot is tartóssá tenni (pasztörözni). Lehet ezenkívül a szőlő mustjából lekvárt főzni és különböző üdítő italokat készíteni. Ezek a szőlőtermékek ma aránylag jóval előbb találhatnak piacot, mint maga a bor. Természetesen a jó borknak szintén meglesz a maga kelendősége, ámde nálunk több bor terem, mint amennyit akár belföldön, akár külföldön értékesíteni tudunk. Iparosítani kell tehát a szőlőtermelést is, de miután ehhez is bizonyos gépi berendezések kellenek és Magyarországon tulnyomórészt csak szőlőkisbirtokos van, szőlőgazdáinknak rá kell térniük a *szövetkezés útjára*. Egyesült erővel, egymást megértve enyhíteni tudnak a szőlő- és borgazdaság mai igen súlyos helyzetén. (Cs. Ö.)

Nagyszabású falunap Diósjenőn.

A Nógrádmegyei Diósjenő községben május hó 17-én a *Faluszövetség*, a *Nógrádmegyei Gazdasági Egyesülettel*, a *Vármegyei Gazdasági Felügyelőséggel* és a járás községeivel karöltve falunapot rendez. A falunap programján állatdíjazás, gazdaudvar-szemle, levente- és tüzoltógyakorlatok, háziipari kiállítás, műkedvelői előadás szerepelnek, de a diósjenői falunap legkiemelkedőbb pontja lesz a járás községeinek *népviselői felvonulása*. Tudvalevő, hogy Nógrádmegyének ez a része a leggazdagabb régi népviseletekben és a falunap alkalmával az egyes községek színpompás, tarka ruházatukban jelennek meg az ünnepségen. A falunappal kapcsolatban falufeljesztési értekezlet is lesz, amelyen *Berki Gyula dr.* országgyűlési képviselő, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, *Weiss István dr.* miniszteri tanácsos, *Balogh Kálmán dr.*, a Hangya Szövetkezet igazgatója és *Tienschmidt Emil dr.* orvos tartanak előadásokat. A falunap megrendezésében *Baranyi Tibor* főszolgabíró, *Hetényi Rezső* szolgabíró, *Klement Lajos* községi főjegyző és Diósjenő község előljárósága buzgálkodik.

Nagyszerű lovasbravur.

Egy amerikai telivér lovas nélkül átugrik egy autón, melyben ketten ülnek. A lovat a pompás ugrás alatt kötőféken tartja idomítója.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház május hó 5-iki, keddi ülésén folytatták a honvédelmi tárca költségvetésének folytatólagos vitáját. *Farkas* Elemér szerint egyöntetűen tiltakozunk kell a jövő évben összeülő leszerelési értekezlet egyezménytervezete ellen, mely jelenlegi lefegyverzett állapotunkban akár bennünket megtartani; sőt, ha szükséges, a Nemzetek Szövetségének tagjai sorából is ki kell lépünk. *Vértes* Vilmos István zsoldos hadseregünk azonnali megszüntetését követelte és a hadsereg létszámának felemelését. *Tabódy* Tivadar a honvédség fejlesztésére nagyobb összeget kívánt. *Fráter* Jenő azt kérte, hogy legalább azoknak a rokkantaknak adják meg a vitézségi érmeik pótdíját, akiknek arany vitézségi érmeik van. *Usetty* Béla azt kívánta, hogy a rokkant-ügyet vigyék át a honvédelmi minisztériumba. *Nagy* Emil és *Lukács* György felszólalása után *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre. Megállapította a miniszter, hogy a mi 35.000 főnyi hadseregünkkel szemben a kisantant (Csehszlovákia, Jugoslávia és Románia) 584.000 fővel rendelkezik. Ez égbekiáltó igazságtalanság. A kormányának a leszerelés kérdésében az az álláspontja, hogy a teljes egyenjóság elve érvényesüljön. A régi hadseregbeli, külföldön élő, nyugdíjas tisztek ügyében rendeletet adott ki, melyben elrendelte, hogy még ez évben hazajöjjenek, különben elvesztik nyugdíjukat. Tárcája keretén belül ötven százalékbán a kisipar számára juttat munkát. Végül azt hangsúlyozta, hogy azon munkálkodik, hogy ez a kis hadsereg minél nagyobb mértékben gazdagítsa a magyar társadalom életét.

Ezután áttértek a kereskedelmi tárca költségvetésének általános tárgyalására. A költségvetést *Görgey* István előadó ismertette.

A május hó 6-iki, szerdai ülésen *Lingauer* Albin a közmunkaváltás ügyének rendezését sürgette. *Tabódy* Tivadar azt kívánta, hogy a kisiparosság számára munkaalakmákról kell gondoskodni. *Petrovác* Gyula az elavult műszaki igazgatási és minősítési törvény reformját sürgette. *Meskó* Zoltán az utkapapárokk kívánásait tolmácsolta, majd azt hangsúlyozta, hogy hazafiatlannak kell bélyegezni azt, aki olyan külföldi portékát vásárol, melyet itthon is elő tudnak állítani. Helyesli a két új Duna-híd megépítését. *Pintér* László felszólalása után *Homonnay* Tivadar az államvasuti költségvetéssel foglalkozott.

Schandl Károly azt a kívánását terjesztette elő, hogy a Balaton össze kell kötni a Dunántullal. A Duna-Tisza csatorna megépítését szükségesnek tartja, mert hét-nyolc esztendőre ellátni munkával a földmunkásokat. A csatorna gabaonértékesítésünket is nagy mértékben megkönnyítendő. A gabona vizuon való szállításánál négyemillió pengő megtakarítás jelentkezik. A csatorna torkolatának *Csongrádon* kell lennie. *Nagy* Emil szünet a Duna-Tisza csatorna fontosságára mutatott rá. *Sokorópátka* *Scabó* István a megyei bekötőutak építésének gyorsítását és a közmunkaváltás igazságosabb kivételét kívánta.

A vita befejezése után *Bud* János kereskedelmi miniszter szólalt fel. Ebben az esztendőben harmincemillió pengő értékű utat építettünk — mondotta. — A Balaton és Dunántul össze-sötétetését meg fogja valósítani. A közmunkaváltás ügyében rövid idő alatt törvényjavaslattal jön a Ház elé. A Duna-Tisza csatornáról részletesen foglalkozni fog. A földmunkásokon minden körülmények között segíteni kíván, különösen az utépítések lendületesebb folytatásával. A két Duna-híd mellett meg kell kezdeni a hídépítést a vidéken is.

A miniszter beszéde után a Ház általánosságban elfogadta a tárca költségvetését, majd néhány interpelláció hangzott el.

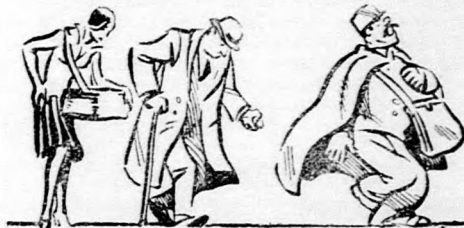
A május hó 7-iki, csütörtöki ülésen a kereskedelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalására tértek át. A vita végzetel *Bud* János miniszter szólalt fel. A falusi kisiparosokról azt mondotta, hogy az ő soruk a mezőgazdasággal van összekötve. Rajtuk úgy segítünk, ha a mezőgazdaságon segítünk. Nagy súlyt vet a házipar fejlesztésére. Reméli, hogy pár esztendő múlva egyetlen község sem lesz összekötő ut nélkül.

A Ház ezután részleteiben is elfogadta a kereskedelmi tárca költségvetését, majd áttértek a külügyi tárca költségvetésének általános tárgyalására. A költségvetést *Lukatos* Gyula előadó ismertette. A legteljesebb elismerés hangján szölt a kormánynak tartózkodó álláspontjáról, mellyel a német-osztrák vámanió tervével szemben viselkedtek.

A vita során *Beck* Lajos arra hívta fel a figyelmet, hogy buzafeleslegeinket az olasz és osztrák megegyezés alapján kell elhelyeznünk.

A május hó 8-iki, pénteki ülésen *Kornis* Gyula azt sürgette, hogy nemzetközi akciót kell indítani a szovjet ellen. *Wolff* Károly a legnagyobb bizalommal viseltetik a kormány külpolitikájára. *Láng* Boldizsár azt hangsúlyozta, hogy amióta *Bethlen* Istrán áll a kormány élén, a külpolitikában mindig egy cél, a magyar igazság érvényrejuttatása felé tört. *Lukács* György a békevezető és a leszerelés kérdését tette szóvá. *Pintér* László felszólalása után *Károlyi* Gyula gróf külügyminiszter mondott záróbeszédet. A leszerelés kérdésében utalt arra, hogy e téren a győző és legyőzöttek kategóriájának megszüntetése és az egyenlő elbánás elvének keresztülvitele elkerülhetetlen. Remélhető, hogy a volt győző államok át fogják térni a békeszerződésnek egyes rendelkezéseinek igazságos megváltoztatására, mely nélkül békés és nyugodt Európa el sem képzelhető. Nem tartja lehetetlennek, hogy a német-osztrák vámanió tervét összekapcsolják valamilyen módon a francia külügyminiszter ellentérével. Ebben a kérdésben Genfben döntenek.

A miniszter beszéde után a költségvetést elfogadták, majd áttértek a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalására. A költségvetést *Marschall* Ferenc előadó ismertette. Remélhető, hogy a fásítási program szerint sikerült az ország faszükségletét már a legközelebbi jövőben biztosítani. Állattenyésztésünk fejlettségét igazolja, hogy összes kivételünk 34 százalékát teszi ki. A tejtermékek és tejfőztesítések egyik legfőbb gondja a minisztériumnak. A sürgős feladatok között első helyen áll az

Ez az időjárás ellensége a láboknak.

Fáradt lábak, fájós lábak, megduzzadó lábak, ólom-súlyú járás érzése, mindezek általános elbágyadást és lehangoltságot idéznek elő azoknál a tevékeny embereknél, akik sokat állnak, vagy gyalog járkálni kénytelenek, mint például kereskedők, iparosok, elarusítók, munkások, utazók, katonák, rendőrök, csendőrök és főképpen háziaszonyok. Ezek mindannyian szenvednek érzékeny, nehéz és megdagadt lábaiktól, bokafájdalmakról, merev ízületekről, a talp égéséről és viszketéséről, a bőr felhólygzásáról, zsibbadásról panaszkodnak, járásuk kemény és nehézkes. Egy csapásra elmulasztathatók a lábak mindezen bántalmai. Evőkánalnyi Szent Rókus-lábsót felold egy lávór meleg lábvízben, áztatja lábaít utasítás szerint vagy 10 percig. Már az első lábfürdő után kimondhatatlan megkönnyebbülés és kellemes jó érzés lép fel, a lehangoltság megszűnik, úgy érzi magát, mintha újjászületett volna. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemeket és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok kés, vagy borotva nélkül eltávolíthatók. Egy nagy csomag Szent Rókus-lábsó ára P. 1.28, kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, ha valahol nem volna, forduljon a Szent Rókus-gyógyszertárhoz, Budapest, VII., Rákóczi-ut 70.

öntözés kérdése. A esemeszölő fokozott kivitelével lehet megmenteni a magyar szőlőtermelést. 1928-ban 23.000 mázsa szőlőt exportáltunk. 1930-ban már 171.000 mázsát. A miniszter programja: a mezőgazdasági termékek minőségének fokozása és a versenyképesség növelése.

A május hó 9-iki, szombati ülésen Petrovics György a fásítás kérdésével foglalkozott, majd a makói hagymatermelők súlyos helyzetéről szökött. Beck Lajos szerint a termelési rendszer átszervezésére van szükség. A mezőgazdaság megmentésére valószínűleg egy, a talajvíz körültekintőbb módon felépített, boletárszert kell alkotnunk. Buday Dezső a vizitársulati programját bírálta és kifogásolta, hogy kiuzsorázzák munkásaikat. A külföldi gyümölcsöt ki kell zárni az országból. Parkas Tibor szerint a tárcá dotálása nem elég. Takách Géza a magyar gyümölcs kiválóságát hangsúlyozta és a baromfitenyésztés kiszélesítését sürgette. Vitéz Kenyeres János szökött, hogy a vagyonváltásföldök értékelésénél igen nagy károk érték a gazdákat. Kéri a minisztert, hogy ezen a téren méltányos elbánást tegyen lehetővé.

Mesko Zoltán a földmunkások érdekében szólalt fel és a borfogyasztási adó csökkentését kérte. Szükségesnek tartja az exportihelt visszafizetési határidejének kitolását is. Krisztian Imre a falu és város egymásraltaltságát hangsúlyozta. Mándy Sámuel azt fájhalta, hogy a földmivvelésügyi tárcá költségvetését is csökkentették. Udvardy János új vadászati törvény megalakítására néve nyújtott be intérozati javaslatot. Csizmadia András azt kérte, hogy a földmivvelésügyi miniszter az elővásárlás nagyobb mérvű gyakorlásával igyekezzék azokon a bajba jutott gazdákon segíteni, akikén a földterrendezés már nem segíthet.

A vita befejezése után Mayer János miniszter szökött fel. A buzakérdéssel kapcsolatban utalt arra, hogy az értékesítésre vonatkozó tervek már elkészültek, ezzel rövidesen a Ház elé jön. A kormány a belső termelési renddel és megfelelő gazdaságpolitikkával arra törekszik, hogy a nehéz napokat megkönyvitse. Ezután utalt arra, hogy százezer métermáza vetőmagot osztanak ki a gazdák között. Jövő esztendőben pedig ez az egységes nemesített vetőmag korlátlan mennyiségben fog rendelkezésre állani. Az öntözés nagyjelentőségű feladatával kapcsolatban egyelőre két kísérleti telepet álltanak fel az Alföldön, 200—200 katasztrális hold területen. Az öntözés megvalósítása szociális szempontból is óriási jelentőségű, mert ennek keretében egy csapra megszüntethető a munkanélküliség. Ezután bejelentette, hogy új tenyészállatok beszerzésére 2.600.000 pengő áll rendelkezésére. A baromfitenyésztést, gyümölcstermelést és fásítást tovább fejlesztik. Az öreges, rokkantság, szegénység és árvaság esetére szökö biiztosítási törvény készen áll, de a mai idők nem alkalmasak életrehívására. Ehelyett az önkéntes biiztosítás révén kíván nagyobb tömegeket a szociális biiztosítás alá vonni.

A földmivvelésügyi miniszter beszédét lelkes éljenzéssel fogadták, majd az ülés véget ért.

Bethlen István gróf Kaposvár díszpolgára.

Kaposvár város képviselőtestülete május hó 9-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a város díszpolgárává választották Bethlen István gróf miniszterelnököt.

Mojzes János belépett a Kisgazdapártba.

Mojzes János, akit pártönkivüli gazdaprogrammal választottak meg a regöci kerületben országgyűlési képviselővé, az elmúlt héten bejelentette az Egységspárt elnökségének, hogy belép a Keresztény Kisgazda, Földmivvelés és Polgári Pártba.

Csontos Imre-émlékvacsora.

Az Egységspárt kisgazda csoportja az elmúlt héten népes vacsora keretében adozott Csontos Imre emlékének. Az emlékvacsorán megjelent Mayer János földmivvelésügyi miniszter is, továbbá Pesthy Pál, az Egységspárt elnöke, továbbá közel ötven országgyűlési képviselő. A vacsora részt vett Hajnal István polgármester vezetésével Karcag, Nagy Béla ny. ezredes vezetésével Kisujszállás küldöttsége is. A vacsora során Szabó Sándor mondta az emlékböszédet, melyben méltatta Csontos Imre egyéniségét és jelentőségét a magyar politikai életben és a kisgazda-mozgalomban. A kisgazdacsoport emlékalbumot készített az azokból a fölvételekből, amelyek az elhunyt szerepel és Hajnal Istvánt, Karcag polgármesterét kérték föl, hogy az albumot adja át a családnak.

KÜLPOLITIKAI KRÓNKA

Ujra Kemál pasát választották meg Törökország elnökévé.

A török nemzetgyűlés május hó 4-én délután tartotta elnökválasztó ülését, amelyen a török köztársaság elnökévé egyhangulag ismét Musztafa Kemál pasát választották meg. A választás után Kemál pasa fogadta a diplomáciai testület szerencsekívánatait.

Boszorkánytánc a vámuáni terve körül.

A kisanant bukaresti értekezlete május hó 5-én befejezte tanácskozásait. A hivataios közlemény szerint mindhárom állam külügyminisztere megegyezett abban a kívánásban, hogy fűzzék még szorosabbra azokat a kötelekeket, melyek politikájuk alapjául szökögáltak az utóbbi tíz évben. A német-osztrák vámuáni tervével kapcsolatban elhatározták, hogy közös álláspontot foglalnak el ebben az ügyben a Népszökövetség tanácsa előtt. Végül a mezőgazdasági termékek érdekében a preferenciális (kedvezményes) rendszer azonnali megvalósítása mellett foglaltak állást.

Eszerint Csehország, hogy Romániát és Jugoszláviát megnyerje a vámuáni elutasítására, lemondott a cseh mezőgazdasági termékek túlzott védelméről és hajlandó a két ország mezőgazdasági termékét elhelyezni a cseh piacon. A hivatalos jelentés különös abból a szempontból is, hogy nem mondja meg, milyen közös álláspontot foglaltak el a vámuáni tervével szemben. A külföldi sajtó véleménye szerint, Jugoszlávia, de főként Románia még a barátságot újra megpecsételö bukaresti értekezlet után sem tekinthető a vámuáni hajthatatlan ellenségének.

Nagy feltűnést keltett az a hír is, hogy Károly román király és Sándor szerb király, éppen a bukaresti kisanant-értekezlet idején, találkoztak a Dragor nevű jugoszláv jacht fedélzetén. A találkozáson résztvett Jorga román miniszterelnök is. A hivatalos közlemények a találkozás okául családai természetü kérdéseket jelöltek meg. Ismeretes ugyanis, hogy Ileana királyi hercegnő, a király huga, eljegyezte magát Antal Habsburg főherceggel. Nem érdekeltlen az sem, hogy a Habsburg-család ellenségének, a kisanantnak egyik tagja, Románia, most rokoni összeköttetésbe lép a Habsburg-családdal.

A vámuáni krónikájához tartozik, hogy Laval francia miniszterelnök legutóbb beszámoló beszédet mondott választókerületében, melyben a vámuáni tervét erőteljes kijelentésekkel utasította el.

A francia kamara (képviselesház) május hó 7-én óriási izgalomban foglalkozott a német-osztrák vámuáni tervével. A szökök sorban az európai béke ellen intézett példátlan vakmerö támadásnak minösítették a vámuáni tervét és azzal vádolták meg Briand francia külügyminisztert, hogy külpolitikájából Németország tömérdek előnyt szerzett magának. Briand külügyminiszter válaszában visszautasította e vádakát és végül is a kamara óriási szököbbséggel bizalmat szavazott a kormányának. A szavazás eredménye azt jelenti, hogy Franciaország továbbra is fentartja a vámuániál szemben rideg, elutasító álláspontját és tervezettel lép a Népszökövetség elé, mely az agrárállamok válságának leküzdését kívánja megvalósítani.

Briand külügyminiszter gyözelme a francia képviselőházban abból a szempontból is nagyjelentőségű, hogy most már Briand külügyminisztert kell tekinteni a francia köztársaság elnöki széke jogos várományosának. Domergue elnök megbízatása ugyanis lejárt és a közeli hetekben kerül sor az új elnök megválasztására.

Gyűjtsünk új előfizelőket a „Vasárnap” részére!

Mussolini, olasz miniszterelnök, mint autóvezető.

Benes cseh külügyminiszter a „barátságos revízióról“.

Benes cseh külügyminiszter a prágai szenátusban legutóbb beszédet mondott, melyben többek közt utalt arra, hogy a mi a békeszerződések módosításának kérdését illeti, a békeszerződések erre vonatkozóan intézkednek, mert kimondják, hogy a módosítások csak a Népszövetség hozzájárulásával történhetnek. Tény persze az, hogy abban a pillanatban, amikor a módosítások ügye a Népszövetség elé kerül, az egyik párt a módosítás mellett, a másik pedig ellene volna. Ha ma merülne fel a kérdés, akkor — őszintén beszélve — ellene volnánk. Benes végül hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint ez a kérdés is barátságos szellemben lesz megformálható.

MacDonald angol miniszterelnök magyarbarát beszédét mondott.

Május hó 7-én tartotta meg Londonban az Angol-Magyar Egyesület első lakomáját. A lakoma után Londonderry lord, az egyesület elnöke előbb az angol királyt köszöntötte fel, mire a jelenlévő magyar cigányzenekar az angol himnuszot játszotta, azután pedig Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját köszöntötte fel; utána a magyar Himnusz hangjai csendültek fel. Ramsay MacDonald miniszterelnök emelkedett szólásra ezután. A skót és a magyar nemzet történetében, hagyományában és ideáljaiban is sok párhuzam kínálkozik — mondotta. — Ha pedig rokonvonásokat lehet találni a két nemzet érzésvilágában, az emberiség szellemi és erkölcsi javainak, valamint igaz kincseinek értékelésében, akkor miért ne lehetne megtalálni az összehangot az egyes nemzetekhez tartozó egyének között is? — Reméli és óhajtja, hogy minden angol, skót és ír férfi és nő megtalálja majd a maga barátjait a magyarok között, mint ahogy tudja, hogy ez a magyarok kívánsága is. Most, olyan sok nehézség és szenvedés után angolok és magyarok újból egymás mellett ülhetnek, reméli és érzi, hogy megkezdődhetik ismét a két nemzet között a harmónikus együttműködés lehetősége.

Végül Ramsay MacDonald angol miniszterelnök a mellette ülő Rubido-Zichy Iván báró londoni magyar követhoz fordulva meleg hangon fejezte ki azt a reményét, hogy a londoni magyar követ továbbra is kifejti munkásságát a két ország közötti jóviszony ápolására.

Rubido-Zichy Iván báró válasza után felolvasták azt az angolnyelvű táviratot, amelyet Horthy Miklós Kormányzó Ur hozzá intézett.

Ezután lord Newton hosszabb pohárköszöntőben emlékezett meg lord Londonderrynek az egyesület felvirágoztatása körüli hervadhatatlan érdemeiről. Kevés nemzet szenvedett annyit az utolsó 13 év alatt, — mondta többek között — mint a magyar és éppen ezért minden jelenlévő

angol férfi és nő bizonyára őszintén kívánja, hogy érjen véget e vitéz és dicső nemzet sulyos megpróbáltatása, nyerve vissza újból régi jólétét és boldogságát.

Végül Londonderry lord javasolta, hogy Horthy Miklós Kormányzó Urhoz választáviratot intézzenek.

MEZŐGAZDASÁG

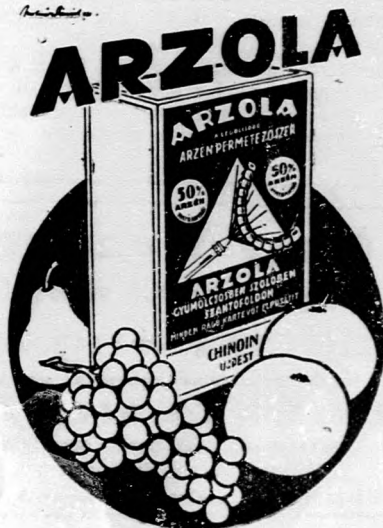
ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A sertésvész felismerése.

Irta: Csukás Zoltán dr.

A sertésvészt a mangalicák nem kapják meg olyan könnyen, mint a kényesebb huszsertések. S ha meg is betegednek, akkor sem látszik meg rajtuk annyira, mint a yorkshirei fajtán. Ki ne látott volna már vészben, meg orbáncban elhullott disznót. Közismert dolog, hogy az ilyen állatnak rendszerint kivörösödött a bőre. Mangalicán ezt nemcsak a sűrű göndör szőr miatt nem látjuk meg jól, hanem azért is, mert a bőrben feketészínű füstökanyag van, ami jól látszik a porzsólt vagy a forrázott állaton. Emiatt a sötét szín miatt nem látszik jól a vörösség. A többi állatfajok nem fogékonyak a betegséggel szemben. Leginkább a 3—6 hónapos angol malacok és az ilyenekkel keresztetett süldők szoktak megbetegedni. Lehetséges az, hogy a vész ragályozó anyaga már benne van az állatban, azonban az erős szervezete ellenáll neki mindaddig, amíg valami más betegség, gyenge takarmányozás, stb. le nem gyengíti. Szóval ugyanugy, mint ahogy a sovány vagy beteges ember könnyebben áldozatul esik az emberi nyavalyáknak. Ilyen okok, amelyek a betegség kifejlődését elősegítik, pl. a hosszú uton való hajtás. Ismerek disznókereskedőt, aki vásárolt kondájával, amely már az uttól addig is igen fáradt volt, nyári meleg napon nagy utat tett meg s jöllehet a falkán a fáradságon kívül más alig látszott, másnap reggelre a falka fele hulla volt. Hasonlóképp magyarázhatjuk azokat az eseteket is, mikor a vasuton, vagy a kocsin szállított sertéseken tör ki a vész. Hajlamosít a betegségre az állatok bélférgesége, a rossz takarmányozás, a takarmánykészítés hiánya miatt fellépő zsgorodás, más néven angolkór s általában minden olyan ok, amely az állatok szervezetének az ellenállóképességét csökkenti.

Ha valami hajlamosító ok nem játszik közre, akkor az állatok a fertőzést követő 7—10 napon szokták mutatni az első tüneteket. Jelentkezhetnek azonban az első tünetek már az 5. napon is, vagy csak a 21. napon. Az ilyen állatok bágyadtak, nem esznek jól, elbujnak az alomba, az udvar

sarkába húzódnak, a légelõn el-el maradoznak társaiktól, bõrük a nagy láz miatt tüzes, gyakran hánynak. A betegek ürüléke kezdetben száraz, kemény, késõbb hasmenés lép fel s a higan folyó ürülék büzös, söt vörös is lehet. A bõrön kisebb-nagyobb területen vérzések találunk. Különösen gyakran a hasalján. Ezek a vérzések igen hasonlatosak ahhoz, amilyenek orbánc esetén láthatók. Különösen szembetûnök a vérzések a fehérbõrû angol malacokon. A betegség vagy úgy folyik le, hogy az állatok az elsõ tünetek fellépte után 2—3 nap múlva elhullanak, vagy pedig hetekig élélhetnek, miközben igen lesoványodnak, s a végén rendszerint mégis csak elhullanak. Az ilyen állatok beleiben gyakran fekélyek vannak, vagy a tüdejé van megromolva. A járvány nem minden esztendõben egyforma hevességu. Néha aránylag csak kevés állat hullik el, máskor az éven aluli süldõk 70—80 százaléka áldozatul eshetik a vérszék. Különösen gyakori ez olyan helyeken, ahol még eddig nem fordult elõ vész. Vérszentes helyeken tehát a nagyarányu elhullás réme egy okkal több arra, hogy igyekezzünk a behurcolást megakadályozni.

Csirázattassuk a magot vetés elõtt.

Irta: Boda Károly.

Csirázattatni rendszerint 100 drb magot szoktak, sõt jó, ha a csirázattást egyszer-kétszer meg is ismételjük, hogy így lehetõen jó átlagot nyerjünk.

Csirázattásnál a magvak kiolvasására figyelemmel kell lenni. Ugyanis nem szabad a magvakat válogatni, mert így bizonytalan adatokat nyerünk. Egyformán használjuk a nagy, közepes és kicsi szemeket. Csak a törött, sérült szemeket — egyszóval, amelyeken szemmel látható, hogy csiraképtelenek — dobjuk félre. A kiolvasott magokat nedves itatóspapír közé rakjuk. Az itatóst úgy hajtjuk össze, hogy alul is és felül is 2—2 lap védje a magokat a kiszáradástól. Az itatós alá üveg vagy porcellán lapot helyezünk. Az itatós közé tett magvakat naponkint megöntözzük reggel és este, de csak annyira, hogy éppen nedvesek legyenek.

A csirázattásnak jobb módja, ha azt erre a célra készített samottlapon végezzük, amely vízzel telt üvegedényben van, mert itt állandóan egyforma a nedvesség. A samottlapot barna üvegharangal szokás befedni, hogy az elpárolgás minél kisebb legyen és a magok sötétben legyenek.

Nagyon jó a homokban való csirázattás is, ha van erre a célra megfelelő edényünk. Ennél egy tálba kb. egy liter homokot teszünk és leöntjük azt kb. egy liter vízzel. A kiolvasott magokat félíg a homokba tüzködjük és az egészet befedjük egy fedõvel. Ez utóbbi két eljárásnak elõnye, hogy nem kell mindennap kétszer öntözni a magvakat és soha nem száradnak ki, míg ez az itatósnál többször elõfordul.

A csirázattásra eltett magvakat fûtött szobában tartjuk, olyan helyen, ahol a hõmérséklet 16—20 C° körül ingadozik. Nem szükséges, hogy a hõmérséklet állandóan egyforma legyen, hiszen a természetben is változásnak van kitéve.

Ákár itatósban, samotton, vagy homokban csirázattassunk is, a kicsirázott magvakat naponkint ki kell szedni. Ezeknek számát mindennap felírjuk, mert ebbõl állapítható meg a csirázási energia. Az összes kicsirázott magvak száma adja a csirázási százalékot, mely támpontot nyújt arra, hogy esetleges rossz csirázás esetén valamely magból egyáltalán lehet-e, vagy pedig mennyivel kell többet vetni, hogy vetésállományunk olyan sűrű legyen, mintha minden elvetett mag kicsirázott volna.

A csirázattást azoknál a növényeknél, amelyeknél gyakori a rossz csirázás, mint pl. a kukorica, baltacim, stb. lehetõen sohase mulasszuk el.

Hogy lehet a burgonya termését megkészszerezni?

Nyiregyházán, a debreceni Mezõgazdasági Kamara kísérleti telepén Westsik Vilmos, a homoki talajok kiváló szakértõje, 1930-ban mütrágyázási kísérletet végzett rózsaburgonyával, sárga futóhomokon, amely már nagyon régen nem kapott istállótrágyát. A kísérlet céljaira összeállított egy mütrágyakeveréket, amely állott 30 százalék Leunasalétromból, 10 százalék kálisóból és 60 százalék superfoszfátból. Ezen mütrágyakeverékbõl 192 kg. volt szükséges kat. holdanként, mert minden fészek 10 gr-ot, vagyis egy teljesen megrakott kávéskanálnyit kapott.

1930. március havában, Nyiregyházára szállítva, bekerült a Leunasalétrom métermázsája 36 pengõbe, a kálisó 22 pengõbe és a superfoszfát 13.40 pengõbe. Mivel pedig ebbõl 192 kg-ot használt fel kat. holdanként, 40.32 pengõbe került az egy kat. holdra való mütrágya, amelyhez még a befuvarozási költség és a napszámtöbblet jön. Ennek folytán egy hold mütrágyázása 48.30 pengõbe került.

A trágyázatlan adott 22.8 métermázsas termést, a fészekmütrágyázott pedig 42 métermázsást, tehát csaknem kétszer annyit. A fenti költségek levonása után maradt tiszta haszon kat. holdanként 54.06 pengõ.

Olyan homoktalajokon, amelyek 1—2 évvel elõzõleg istállótrágyát kaptak, a Leunasalétrom elmaradhat és csak foszforsavra és kálira van szükség. Két évvel régebben istállótrágyázott földekre azonban Leunasalétromra is okvetlenül szükség van. Miután azonban a fentiekbõl láthatólag, burgonyánál a mütrágyázás nagy jövedelem-többletet ad, kivánatos, hogy minden gazda, fõleg pedig a kisgazdák, kezdjék meg a burgonya fészektrágyázását, amely náluk annyival is nagyobb elõnnyel jár, mert napszámat nem kell fizetniük. (—csy.)

Apró jótanácsok.

A rétek és legelõk tavaszi fogasolása fagymentes idõben végezendõ. A fogasolással utat nyitunk a levegõnek s megkönnyítjük a csapadékvizeknek a talajba való behatolását is. Erõsen összeüllepedett, valamint mohás rétek ápolásánál a fogasnál hatékonyabb eszközökhöz kell nyulnunk, mint amilyen a lánchorona és rétygaly. Utóbbi eszköz a zombékos réteken tesz kitünõ szolgálatot. A löherések és lucernások ápolására legtöbb esetben a nehéz fogasboronák alkalmasak. Ezek fogasolásánál is fontos, hogy ezt a munkát fagymentes idõben végezzük s ha már a növényzet kiszõdült és hajtani kezd is, ez nem ok arra, hogy emiatt a fogasolást elhalasszuk, vagy elhagyjuk.

Mezõgazdasági Sajtószemle. Az agrártudományok rohamos fejlõdése kivánatosá tette, hogy a külföldi vívmányokról a magyar gazdátársadalom is minél elõbb értesüljön, hogy a válságok helyzetben megállhassa helyét. E célú szolgálja az új *Mezõgazdasági Sajtószemle*, mely hetenként jelenik meg és havi 2 pengõs áron kapható. Lapunk elõfizetõi 10 százalékos kedvezményt élveznek és a rendkívül tartalmas komoly lapot, amelybõl igen sokat tanulhatnak, havonta 1.80 pengõért kaphatják, ha jelen sorainkra hivatkoznak. Érdeklõdõk forduljanak a szerkesztõséghez (Budapest, V., Báthory-utca 24.); mutatványszámot ingyen küldünk.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 38.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

A szebényi kitünő műkedvelő-gárda a „Betyár kendője” szerepeiben.

A gárda tagjai: Kovács Erzs, Klász Magdolna, Harka Ilonka, Harka Katica, Varga Erzs, Máté Katica, Farkas József, Müller György, Dobokai Mihály, Molnár János, Bozsér Mátyás, Klász József, Horváth Mihály, Kiss József, Varga János és Jakab Imre. A pompás, nagyszerű előadást Lakatos János rendezte, aki egyzersmind a darab címszerepét is alakította.

(Beküldte Dobokai Mihály Szebényről.)

Májusi fagyok ellen egy — elmélet szerint — jónak ígérkező új védekezési módot kísérletképpen való megpróbálásra ajánlunk. Tudjuk, hogy a fagykárt lényegileg nem a „megfagyás”, hanem a megfagyott növényi test hirtelen felengedése okozza. A növényi sejtfal ugyanis nem képes a gyorsan felolvadó sejtvíz térfogatváltozásához kellő gyorsasággal hozzátámaszkodni, hanem felreped, a sejtvíz kifolyik s a növényi testrészt elhal! A lassu, fokozatos felengedésnél, a sejtvíz fokozatos térfogatnövekedését azonban a sejtfal is tudja, fokozatos túlgúszással követni s a növény megmarad. Mi okozza a gyors felengedést? A hirtelen felbukó nap meleg sugara. Ezt kell tehát valahogyan paralizálni. És pedig: Ha este azt látjuk, hogy éjjelre fagyra van kilátás, készítsük elő a szőlőben és gyümölcsösben az összes permetező masinánkat és készítsünk elő mindent ahhoz, hogy reggel, közvetlen a nap kibukása előtt, egy gyors és lehető gyors területre terjedő permetezést csinálhassunk 5—10 százalékos sóvízzel! Tudjuk, hogy a só-oldat hideg páráit idéz elő s ez a hideg pára a felbukó nap meleg sugarának gyors hatását elmentesíti... Szőlőnél elég volna minden második soron végigszaladni, gyümölcsfáknál pedig a korona külső szeleit (különösen tekintettel a kelet felőli részre!) megpermetezni. Ha netán sor kerülne erre, hálával vennék a kísérletezők utólagos jelentését az eredményről. Elég olcsó medicina s ha beválik, óriási horderejű és hatású lenne!

(Tokaji Nagy László.)

A pincében áttelelt fásodó növényeinket most már fagymentes helyre, a szabadba is kiállíthatjuk. Öntözésük eleinte óvatosan történjék. Ugy ezeket, mint más szobai növényeink áttöltését el ne mulasszuk. Ha az áttöltésnél új cserépet használunk, azt előzőleg vízbe kell állítani, hogy jól telesszívja magát. Az át nem ültetett növények földjének felületét fel kell porhanyítani, esetleg friss földdel kicserélni. Nagyon meghálálják, ha időnkint növénytápsóval (mütrágya-keverékkel), illetőleg ennek vizes oldatával öntözzük meg őket. Az áttöltésnél, természetesen, mindig friss, inkább könnyebb, mint nehezebb földet használjunk. Homok a földből sokra hiányozzék. A cserép ne legyen túl nagy, mert különben a föld abban megsavanyodik. A szétosztásnál vagy fősarjakról szaporítható növényeket az áttöltés alkalmával szedjük szét.

A hosszú téli tartás után állataink sóvárogyva várják az ilyetemes zöld takarmányt, illetőleg a legelőt. Minthogy az állati szervezet érzékeny a hirtelen, átmenetnélküli takarmányváltozásokkal szemben, a gyomor és belek megbetegedésének elkerülése végett fokozatos átmenetet kell létesíteni a zöldtakarmányozás bevezetésekor. Etsűsük eleinte a zöldtakarmányt szénával vagy szalmával összekeverve, rázott alakjában és tegyük éjjelre szalmát az állatok elé. Ugy a legelőszőr kaszáljat rozs, mint az ősi keverék is értékes takarmány, mely az igazán lakó táplálványagszükségletét egymagában is fedezi. A tehének 10 liter tejet tudnak termelni, ha e takarmányokból annyit kapnak, amennyit meg tudnak enni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDÁRSADALMI HIREK

Jánoshalmán piactér épül a gyümölcsvásárosok kedvéért.

A földművelésügyi miniszter 30.000 pengős államsegélyt és 60.000 pengős kamatmentes kölcsönt adott a gyümölcspiacáról híres Jánoshalmán községnek a piactér rendezésére. A közelebbiben megkezdik Jánoshalmán a modern piactér építését, melynek hónapokig tartó munkálataitánál sok munkanélküli jut kereset-hez.

A bolgár földművelésügyi miniszter ajándéka Mayer János földművelésügyi miniszter számára.

A bolgár földművelésügyi miniszter Mayer János földművelésügyi miniszternek két-két bolgár fajbikát, tehenet és borjút ajándékozott. Az ajándéka adott szarvasmarhákat különleges vagonokban szállítják Magyarországra.

A hussértésenyésztők kívánságai.

A Hussértésenyésztők Országos Egyesületének küldöttségét vezette vitéz Kenyeres János országgyűlési képviselő az elmúlt héten a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek elé. Mayer János földművelésügyi miniszter előtt vitéz Kenyeres János országgyűlési képviselő előadta a küldöttség kérését, mely szerint a hasított sertések kivitelének megkönnyítését, a sertés-export márkázásának bevezetését és a tenyésztőknak, különösen a Balkánállamokban való propagálását kérték. A küldöttség szóloka rámutatott arra, hogy a nagytenyésztőktől rengeteg tenyésztőanyagot vásároltak már a kisgazdák, akiknek elsőrangú érdeke a hussértés-export felkarolása. Mayer János földművelésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy mindenben egyetért a küldöttség kérésével és azt teljesen magáévá teszi. Hasonló értelemben nyilatkozott Bud János kereskedelemügyi miniszter is.

A kormány újra biztosította a gyümölcskivitel számára az olcsó hitelt.

Az idei gyümölcskivitel előkészítése ügyében legutóbb értekezlet volt a Kiviteli Intézetben és ezen Staub Elemér elnök ismertette a kormánynak azokat a terveit, amelyekkel a gyümölcs külföldi értékesítését elő akarja mozdítani. Eszerint a MÁV a tavalyi kedvezményes szállítási díjtételeket erre az évre is teljes egészében életben tartja. Ausztriával kedvezményes szállításra vonatkozóan tárgyalunk, valamint a Lengyelország felé Erdélyen át vezető vasúti tarifák tekintetében is kedvező megállapodásra van remény. A kormány a kivitelhez szükséges tőkéről is gondoskodott. A gyümölcs-hiteleket az Exportintézet közbenjárására meghosszabbították és így 4 százalékos kamattal és 2 százalékos szavatossági költséggel, tehát összesen hat százalékos alapon lehet pénzt kapni a gyümölcskivitel céljaira. Hagymára, paradicsomra és szőlőre adósszaktörítés is kapható. Kedvezésre azonban csak az a kereskedő számíthat, aki a csomagolási szabályokat megtartja.

Kisebbségi jutalékot fizetnek a gazdák a visszamaradt gypju után.

A gypjuaukción rendezésére jogosító koncesszió (engedély) ügyében hosszabb idő óta tárgyalás folyik az érdekelt minisztériumok és a koncesszió jelenlegi birtokosa (Magyar Hitelbank stb.) között. Anyai már körülbelül elintéztetnek tekinthető, hogy újra az az érdekeltesség fogja megkapni az aukción rendezésre szóló jogosítványt. A tárgyalás súlypontja azon van, hogy ennek fejében milyen kedvezésekhez jussanak az aukción résztvevő gazdák. A fuvarköltség tekintetében már kaptak bizonyos kedvezést a gazdák, amennyiben az eladatlannal maradt készleteket a vasút ötven százalékos díjkezesével fogja visszaszállítani. A gazdáknak van egy másik kívánságuk is, nevezetesen az aukción ma az a helyzet, hogy nemcsak az eladott, hanem a visszamaradó gypju után is tartozik a gazda jutalékot fizetni. A gazdák az eladatlannal készleteknek a jutalék alól való mentesítését, de legalább azt kérik, hogy az ilyen gypjura a mai nappal jóval kisebb jutalékkal legyen megállapítva. Értesülésünk szerint ebben a kérdésben is sikerült megegyezésre jutni s a visszamaradó gypjura a jelentésnél kisebb jutalékköltséget fognak megállapítani.

Miért nem használják a gazdák a gépeket?

Az utóbbi időben észrevehető, hogy a gazdaságoknak a termelés fokozásával összefüggő gépesítése hirtelen megállott. Ennek oka legelső sorban a drága üzemköltség. Jellemző a helyzetre,

hogy egyik kerületi mezőgazdasági kamara adatgyűjtése szerint csak a kamara területén *több száza tehető az üzemekről álló traktorok száma.*

A gazdák az üzemanyagok árai ellen ismételtelen felszólaltak és tárgyalásokat folytattak az ásványolaj-vállalatokkal, mindez ideig azonban sikertelenül. Most a gazdák elérkezettnek látták az időt arra, hogy a géphasználat és az üzemanyagok áráinak az ügyét újra megtárgyalják és végleges állásfoglalásukat le- szögezzék. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki osztálya foglalkozott legutóbb e kérdéssel Szabó Gusztáv mű- ügyetemi tanár elnöklésével. A kérdést Rothmeyer Imre dr. fő- titkár ismertette, akinek előterjesztése alapján a gazdák a szak- osztály útján a következőkben foglalták össze álláspontjukat:

1. Az ásványolajipari érdekeltséggel egy évi tárgyalás után sem sikerült megállapodást létesíteni. Kivánatos, hogy most már a kereskedelemügyi miniszter, figyelembe véve a mezőgazdaság jogos érdekeit, döntsön a vitás kérdésekben. Megoldást kell ta- lálni az üzemeken kívüli álló traktorok felhasználása és az azokban fekvő tőke gyümölcsözővé tétele céljából, a traktorok megfelelő elosztása révén. Ebben az irányban a szakosztály tervet fog ké- szíteni.

Megjelent a Magyar Szövetkezeti Évkönyv 1931. évi új kötete.

Immár hatodik esztendeje jelenik meg Pártos Szilárd dr. szerkesztésében a *Magyar Szövetkezeti Évkönyv*, amelynek 1931. évi új kötete is ugyancsak tartalom, mint kiállítás tekintetében méltóan képviseli a magyar szövetkezeti mozgalmat. Szövetkezeti, politikai, gazdasági, tudományos és közigazgatási életünk leg- kíválóbbjai értékesnél értékesebb cikkek és tanulmányok kere- tében foglalkoznak Károlyi Sándor gróf méltóságával, az idő- szerű gazdasági és szövetkezeti kérdésekkel, a mezőgazdasági és szövetkezeti mozgalmunk kapcsolataival, a hit, kultura, tudomány, közigazgatás szövetkezeti vonatkozásaival. A közel 700 oldalas, kemény vászonkötésben megjelent, izléses kiállí- tású Évkönyvnek rendkívül gazdag és komoly gyakorlati értékű anyagát a képek, grafikonok, rajzok, statisztikai táblázatok egész sora teszi színessé és elevené. Szerkesztősége és kiadó- hivatala: Budapest, VIII., Baross-utca 19. A kitűnő Évkönyv megrendelhető kiadóhivatalunk útján is.

Leleplezték az ujszászi hősök emléktábláját. Május hó 4-én délelőtt leplezte le József királyi herceg az ujszászi hősök emléktábláját, amelyet Orczy Andor báró készíte- tett a község hősi halottainak emlékére. A leleplezés alkalmával a királyi herceg ünnepi beszédet mondott, amelyben a 68-as bakákról, mint a Kárpátok, az erdélyi havasok és Doberdó halhatatlan hőseiről emlékezett meg. A nagy- hatású beszéd után a királyi herceg megkoszoruzta a hősi emléket, amelyen *százötven elesett katona neve van be- vésvé.* Az ünnepség után Orczy Andor báró lakomát adott a királyi herceg tiszteletére.

Panasznap Nagyhajóban. Vay László báró, Bihar vár- megye főispánja, május hó 1-én *Biharnagybajomban* ugynevezett *panasznapot* tartott, amelyen a főispán felhívására a község la- kosai előadták kívánságaikat és panaszait. A főispán meghall- gatta a kéréseket, melyeknek teljesítését kilátásba helyezte. A panasznapra Vay László báró főispánt Práter László alispán, Erőss István főszolgabíró és Krüger Aladár országgyűlési kép- viselő kísérte el.

Az osztrák vitézségi érmesek pótdíja. A budapesti osztrák követség a napokban hirdetőment tette közzé, amelyben felhívja az osztrák állampolgárokat, hogy azok, akik 1918 október hó 19-ig arany, vagy első osztályú ezüst vitézségi érmet kaptak, a budapesti osztrák követségen (Akadémia-utca 17. szám alatt) jelentkezzenek. A jelentkezés azért szükséges, mert egy utóbbi osztrák törvény értelmében a *vitézségi érmesek részére az osz- trák állam pótdíjat folyósít.*

Földbirtokosok figyelmébe!

Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 50 holdon felüli birtokra folyósítatunk 7 és fél százalékos típusú tör- lesztési kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyi nagykamatu tartozásokat illetégmentesen be- konvertálunk. — Helyszíni becslés nem kell. — Ingyen felvilágosítást nyújt:

Agrária Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-kört 2.

Tövisek közt...

*Tövisek közt szépen virul a rózsá,
De megszurja azt, ki őt tesszakítja,
Bár én soha sem szakasztottam volna,
Nem volnék egy szőke lányom a rabja.*

*Szerettem én egy szőke lányt hiába,
Elhervadtam, mint a rózsá utána.
Elhervadtam, másnak lett ő a párja,
Miért is hittem esalogató szavára.*

Beküldte: HEGEDŰS ISTVÁN (Kistelekről).

Pestmege közgyűlése a Közgazdasági Egyetem áthelyezése ellen. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye kis- közgyűlése a napokban tartott ülést Preszly Elemér fő- ispán elnökle alatt. A közgyűlésen több felszólaló után Váry Albert országgyűlési képviselő határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a vármegye tiltakozik az ellen, hogy a *Közgazdasági Egyetemet Budapestről Debrecenbe helyezték el.*

Eldöntetlen eredményt hozott a magyar-osztrák labdarugómérkőzés. Május hó 3-án, vasárnap, Magyar- ország labdarugó csapata az európai kupamérkőzés során Bécsben az osztrák csapat ellen játszott. A mérkőzés mind- végig izgalmas volt és hatalmas küzdelem után *eldöntet- lenül* végződött, mert sem a magyarok, sem pedig az osz- trákok nem tudtak gólt rugni. A mérkőzést mintegy negy- venötezer ember nézte végig.

Hirtelen elhunyt Beöthy László szinigazgató. Május hó 7-én este 10 óra után Budapesten a Fészek Klubban váratlanul el- hunyt Beöthy László színházigazgató. Beöthy László éppen va- csorához ült, amikor agyszélhűdés érte és barátjai szemeláttára holtan fordult le az asztal mellől. A megrendítő halálesetről azonnal értesítették a halott családját és édesanyját, Rákosi Szidit. A tragikus módon elhunyt Beöthy Lászlót a magyar színészek a maguk halottjának tekintették és május hó 10-én temették el Budapesten, óriási részvét mellett, a főváros által adományozott díszsírbellyen.

Kitüntetés. Mayer János földmívelésügyi miniszter oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki Zöldi László erdőőr, aki negyven éve és Konya László erdőőr, aki harminc éve szolgál Nagykőrös városánál. A kitüntetést szép ímnesség között adta át Dezső Kázmér polgármester a kitüntetett erdőőröknek. Ernst Sándor dr. népjóléti miniszter elismerő oklevéllel és pénzjuta- lommal tüntette ki Csató Ferenc névolyvanat éves asszonyt, aki közel ötven éven keresztül a *gyermekmenhelyi gyermekek egész sorát* nevelte fel.

Megkezdtek a hussertényesztést a lacházai kisczadák. Értékes dologban határozta legutóbb a *kiskunlacházi kisczadák Udvardy János* elnökle alatt. Megalakították a *hussertény- estnyesztő társaságot*, amelynek célja, hogy a termelők részére újabb jövedelmi forrásokat nyisson meg. Az ülésen Tóth Gábor kisczadka a kártekel ellen a gazdatársadalom megszervezését sürgette, Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára, reámu- tatott a termelő- és értékesítő szövetkezetek fontosságára és a piacutazás szükségességére. Walter Kálmán, a dömsödi Áru- beváltó Csarnok vezetője, beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket a csarnok a körje tönörült kisczadatársadalom javára elért. Sáfán József gazdakörj elnök a hussertényesztés megszervezésének kiterjesztését kívánta az egész környékre. Végül is Udvardy János indítványára a kiskunlacházi gazdák elhatározták, hogy *községükben szövetkezeti alapon megkezdik a hussertényesztést.* A gazdakörj gyűlés után este a levente- egyesület nagyszabású műkövelői előadást rendezett, amelynek keretében hazafias szavalkók és szindarabok kerültek előadásra.

Aki a meglopott embernek akarta eladni a lopott holmikat. Vörös Sándor nagykőrösi lakos legutóbb Cegléden több betörést és lopást követelt el. Vörös a lopott holmikat Cegléden akarta értékesíteni és megjelent az egyik ceglédi kovácsmesternél, ahol régi vasakat kínált eladásra. A kovácsmester, amikor átvizs- gálta a vasdarabokat, megállapította, hogy azokat tőle lopták el. A kovács azonnal rendőrrét küldött, aki elfogta Vöröst és be- kísérte a rendőrségre, ahol a vallatás során beismerte, hogy a vasholmikat a kovácsmester udvarán szedte össze és mindjárt nála akarta értékesíteni a lopott holmikat.

Kint a mezőn.

Két kis lovam most tanítom szántani,
Nem jól mennek, de nem szabad bántani,
Mert szép szóval, két lépéssel előre,
Míg ostorral soh' sem megyünk dűlőre.

Az igaz, hogy türelém kell hozzája,
Türelém, de melynek szép a rózsája.
A kis sárnya, ha kilép is a hámból,
Nem szatad ki káromló szó a számból.

Olykor mondom, macska rigye dudáját,
Meg néha, hogy: azt a teremburáját.
Nem oka ő, hogy nem tud még szántani,
Mint a kislány a levest berántani.

Azért vagyunk okosabbak, tanítsuk,
Nyers erejét célszerűen használjuk.
Mert, mit ahogy most megtanul a csikó —
Ugy lesz arra későbbben is hajlandó.

Irtó: VÖRÖS VINCE (Kisbicsérd).

A magyar távbeszélő ötvenéves jubileuma. A napokban ünnepelte a magyar távbeszélő fennállásának ötvenéves évfordulóját. Az évforduló alkalmával a magyar királyi posta a magyar távbeszélő megalkotóinak, Puskás Tivadarnak és Puskás Ferencnek emlékére emléktáblát állított fel Budapesten, a József-központ palotájának falában. Az emlékmű-leleplezésen az ünnepi beszédet Bud János kereskedelemügyi miniszter mondotta. A jubileum alkalmából Szalay Gábor báró, a magyar királyi posta vezérigazgatója, május hó 1-én átadta Bethlen István gróf miniszterelnöknek és Bud János kereskedelemügyi miniszternek a jubiláló posta által készített művészi távbeszélő-készüléket, május 2-án pedig Horthy Miklós Kormányzó Urnak nyújtotta át a magyar királyi posta küldöttsége a művészi telefonkészüléket. A kereskedelemügyi miniszter a jubileum alkalmával elismeréssel tüntette ki azokat a postaalalmazottakat, akik több mint harminc éve teljesítenek szolgálatot a távbeszélő hivatalokban.

Gibston angol repülő katasztrófája Afrikában. A délafrikai Natál államban lévő Van Reenen város közelében május 5-én lezuhant egy angol repülőgép, melynek vezetője Gibston angol őrnagy volt. Gibston őrnagy híres repülő hírében állott és csak a közelmúltban állította fel London és Délafrika között a hatnapos gyorsasági világrekordot. A katasztrófát az okozta, hogy a repülőgép erős viharba került, amely a gépet hegyek közé sodorta és a repülőgép nekirohant egy sziklafoknak, amelyen szétzúzódott és lezuhant.

Nemzeti gyermekhét a fővárosban. Ünnepléses keretek között nyitották meg május hó 3-án délelőtt Budapesten az első nemzeti gyermekhetet. A gyermekhét megnyitása az új városbáza dísztermében zajlott le, ahol megjelent Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur felesége is. A megnyitó beszédet Ripka Ferenc dr. főpolgármester mondotta, majd pedig Liber Endre alpolgármester tartott előadást. Másnap a főváros különböző iskoláiban és gyermekvédő intézeteiben volt több előadás, majd pedig bemutatták az érdeklődőknek a vak gyermekek intézetét. Május hó 7-én délelőtt a fővárosi anya- és csecsemővédő intézeteket mutatták be a gyermekhét résztvevőinek, majd pedig a budapesti iskolás gyermekek ezertagú küldöttsége megkoszorúta a Hősök emlékkövét. A gyermekhét többi napjain több nagyfontosságú előadás hangzott el s május hó 9-én, a hét utolsó napján délután, a Hűvösvölgyben gyermekmajális volt, amelyen több ezer budapesti gyermek vett részt.

Virágkiállítás Budapesten. Május 9-én, délelőtt 11 órakor ünnepléses keretek között nyitotta meg Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur felesége, Budapesten a Virágos Budapest — Virágos Magyarország Egyesület által rendezett virágkiállítást. A gyönyörű kiállításon szebbnél-szebb virágokat állítottak ki az egyesület tagjai és a kiállítás fénypontja a fővárosi kertészet gyönyörű japán kertje. A különleges virágokon kívül nagy feltűnést keltett a kiállítás gyönyörű rozmaring és muskátli csoportja és több magyar termelésű virág. A virágkiállításon egyuttal zöldség-ujdonságokat is mutattak be és a szebbnél-szebb virágok között ananász, eper, saláta, zöldbab és ugorka diszlik.

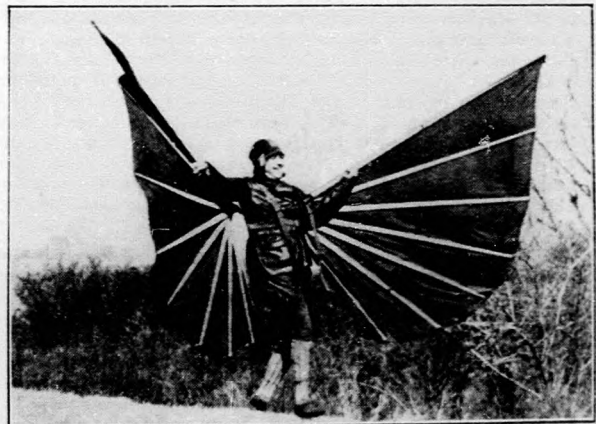
Iszákos ember nem lehet kéményseprő. A napokban megüresedett Budapesten a VIII. kerület egyik kéményseprői állása, melynek betöltésére a főváros pályázatot hirdetett. A pályázati hirdetmény legérdekesebb része az, amelyben az előjáróság hangsúlyozza, hogy a kéményseprői állásra sem büntetett előéletűeknek, sem pedig olyanok nem pályázhatnak, akik az iparhatóság előtt mint iszákos egyének ismeretesek.

Rálőtt menyasszonyára és agyonlőtte magát egy kiutasított vőlegény. Véres tragédia játszódott le május hó 6-án éjszaka Budapesten, a Podmaniczky-utca 65. házban, ahol az első emelet 12-es számú lakásában özvegy Varga Sándorné takarítónőre revolverrel rálőtt kiutasított vőlegénye, Kröfl József bádogossegéd. Kröfl nemrégiben költözködött Vargáné lakásába, ahol mint albérlő szobát bérelt. A bádogossegéd udvarolni kezdett az özvegyasszonynak és csakhamar eljegyezte. Vargáné azonban hamar kiadta az útját, mert Kröfl féltékeny volt és többször veszekedést rendezett. A bádogossegéd elköltözött a lakásból, de május hó 6-án éjszaka elrejtőzött a házban és a nyitott ablakon át bemászott Vargáné lakásába, ahol revolverrel rálőtt az atró asszonnyra. Vargánénak hosszú haja van, a vastag haj csökkenette a golyó erejét, úgy hogy az asszony csak könnyebben sebesült meg. A-revolverdörrenésre felébredt Vargáné öccse is, aki Kröfl ellen fordult, mire a bádogos halántékon lőtte magát. A megérkezett mentők Vargáné sebeit bekötötték, Kröfl János holttestét pedig a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Négyszázezer gyümölcsfa virágzik Kiskörösn. Kiskörös határában mintegy ezer hold nagyságu szőlő és gyümölcsös terül el. A hatalmas földdarabon négyszázezer gyümölcsfa díszlik s a napokban, amikor hírtelen melege fordult az idő, ugyszólván valamennyi gyümölcsfa virágba borult. Anyai virág borította a fákat, hogy a levézetet alig lehetett látni a virágoktól. A szokatlantus virágzásból a gazdák bőséges gyümölcszűreire következtetnek.

Elfogtak egy tizenkét éve körözött rablógyilkost. A bere-mendi esendőrőrs a napokban a szerb határon elfogta Jovanovics Vladimír szerb katonaszökevényét, aki még 1919 júniusában, a szerb megszállás alatt, agyonszúrta Kozári József pécsi cipész-mestert és áldozatát kirabolta. A gyilkosság Pécsen egy vendéglőben történt. A rendőrség a gyilkosság után azonnal megállapította a gyilkos kilétét, de a szerb hatóságok, akikkel közölték a gyilkos nevét, nem adták ki Jovanovicsot s a szerbek kitakarodása után Jovanovics a megszálló szerb hadsereggel együtt el-távozott. A gyilkosság lassan feledésbe merült s bár a pécsi törvényszék körözöveletet adott ki Jovanovics ellen, a gyilkost tizenkét évig nem sikerült elfogni, míg most esendörkére jutott.

Tíz perc időt nyer minden reggel! a francia RAZVITE borotvakrém használata által, víz, szappan, ecset nélkül. Tubus ára két pengő, drogériákban, illatszertárban, gyógyszerészeknél.

A szárnyas ember.

Egy amerikai repülő próbálkozik mostanában azzal a ma még megoldatlan feladattal, hogy testére erősített denevérszárnyakon repüljön. Eddig csupán néhány rövid ugrást sikerült tennie.

TANÁCSADÓ.

Kérdés: Hol kaphatok egy téglasajtoló gépet? (1229. sz. — **Felelet:** Pávatójási rendszeresen nem árusítanak. Forduljon madárkereskedő cégekhez (pl. Madárkereskedés, Budapest, Kaplony-u. 1.), melyek valószínűleg tudnak szerezni.

Kérdés: 1916. évben az Ármentesítő Társulat földem meszgyénél csatornát ásott, ezt csak úgy engedtem, hogy a csatorna közepén legyen a meszgye. Földem szélét a meszgye közepéről számított 3 méterrel beljebb beültettem fákkal, most a partőr felszálított, hogy a fákat távolítsam el. Jogos-e ez a követelés? (Előfizető, Földes.) — **Felelet:** A kérdés elbírálásánál azt kell szem előtt tartani, hogy az árok szélétől mekkora távolságra vannak a fák ültetve. Ha ugyanis a fák ültetési helye esetleg veszélyeztetné az ároknak beomlását, vagy más módon, akár gyökerei által való benövését, úgy a fákat tényleg el kell távolítani, ha azonban ilyen veszély nem fenyeget, illetve ezen dolgoktól nem kell tartani, úgy nézetünk szerint a fák eltávolítására nincs kellő alap.

Kérdés: Hogyan kell pácolni üszög ellen a vetőmag tengerit? (K. P., Aka.) — **Felelet:** A kukorica-üszög ellen a vetőmag pácolása nem segít, mert itt a talaj van megfertőzve. Ellene csak azzal lehet dolgozni, ha rendszeresen levágjuk és elégetjük a kukoricán megjelenő minden üszögtelepet. Persze teljes sikert csak az nyújt, ha ezt az egész határban megteszik a földművesek.

Kérdés: 1. Alkalmas-e sertéshizalásra az úgynevezett hat hetes tengeri? 2. Melyik árpnak van nagyobb tápértéke, a tavasznak, vagy pedig a téli árpnak? (Vidéki előfizető, B. p.) — **Felelet:** 1. Mindenféle tengeri alkalmas a sertéshizalásra. 2. Az árpa takarmányértékét nem az dönti el, hogy tavaszi vagy őszi, hanem az, hogy héja vékony-e vagy vastag, szeme telt-e vagy aszott. Az elsőnek tápértéke az utóbbival szemben egy aránylik, mint 7:6-hoz, sőt 7:5-höz.

Kérdés: Hová forduljak, hogy felvegyenek a csendőrséghez? (12532. számú előfizető, Bikács.) — **Felelet:** Forduljon valamelyik csendőrkérelési parancsnoksághoz. Hogy önhöz melyik parancsnokság esik a legközelebb, azt megtudhatja a legközelebbi csendőrsőrn.

Kérdés: 1. Hadiárva vagyok, negyedik polgári iskolát végzem, altisztképző intézetbe szeretnék bejutni, hová forduljak? 2. Felvesznek-e tizenhat éves fiatalembereket az államrendőrséghez? (P. J., Jászladány.) — **Felelet:** 1. A jutasi magyar királyi Kinizsi Pál honvéd altisztképző intézetbe való felvételt végezt forduljon az intézet igazgatóságához, Jutas (Veszprémegeye). 2. Az államrendőrséghez katonaviselt embereket vesznek fel. Előbb tehát katonának kell lennie. A honvédség kötelékébe tizenhat éves életkortól vesznek fel.

Kérdés: Hol kaphatok egy téglasajtoló gépet? (1229. sz. előfizető, Kalocsa.) — **Felelet:** A Faluszövetségénél (Budapest, V. kerület, Báthory-utca 24. szám) beszerezheti a Capax kézi téglasajtológépet, amely jutányos áron kapható. Cementtéglasajtológépet kaphat a következő cégek-nél: Hazai Gépkereskedelmi Rt., Budapest, V., Vilmos császár-ut 76., Szántó és Beck Gépgyár, Budapest, X., Gyömrői-ut 76., Benedek Sándor és Társa, VI., Sziv-utca 3., Cementipari Gépgyár Rt., VIII., Baross-utca 88., stb.

Kérdés: Mi a mai értéke az 1919. évi 13.685 koronának? (V. J., Vámosmikola.) — **Felelet:** 1919-ben a pénz értéke nagyon változott, mert míg januárban 100 korona a mai pénzben 33 pengőért, addig júniusban csak 22 pengőért, júliusban 18 pengőért, augusztusban 12 pengőért, szeptemberben 10 pengőért, decemberben pedig már csak 4 pengőért. Ezek alapján kiszámíthatja a kérdezett összeget. A fehér pénz mai értékében nem ér semmit.

Kérdés: 1. Földművesiskolát végeztem és csereakció révén Franciaországba, vagy pedig Németországba szeretnék kijutni. Hová forduljak? 2. Kell-e használt motorkerékpár után adót fizetni? 3. Milyen motorkerékpár után nem kell adót fizetni. (S. I., Pusztapó.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Magyar Gazdaszövetséghez, Budapest, IX., Üllői-ut 25. 2. Használt kerékpár után is kell adót fizetni, 3. A Csepel segédmotoros kerékpár után nem kell fizetni adót.

Kérdés: Lelencházból akarok gyermeket nevelésre magamhoz venni, hová forduljak? (K. S., Zemplénagar.) — **Felelet:** Forduljon az Országos Gyermekvédő Ligához, Budapest, VIII., Trefort-utca 3.

Kérdés: Mennyi a mai értéke az 1911. évi, az 1912. évi és 1913. évbéli 100 koronának? (Ifj. D. Gy., Örvényeshegy.) — **Felelet:** A kérdezett száz korona értéke mind a három évben körülbelül egyforma volt és mai pénzben kifejezve mintegy 120 pengőt jelent. A vásárlóértéke azonban ennél nagyobb volt.

14.791. számú előfizető Galambok: Kérdésére csak levélben válaszolhatunk.

Kérdés: 1. Hol váltják be Budapesten a gyógyövényeket? 2. Hogyan tisztítják a kemény gallért, helyesebben, mi adja meg a kemény gallér fényét? 3. Tartozik-e adót fizetni egy olyan ügynök, akinek évi keresete 160 pengő? (D. J., Merye.) — **Felelet:** 1. Gyógyövényt vásárol a Pantodrog Gyógyövénykereskedelmi Rt., Budapest, V., Visegrádi-utca 9., Neruda Nándor Gyógyáru nagykereskedő IV., Kossuth Lajos-u. 10., stb. Forduljon ezen címekhez. 2. Vízben áztatják, áztatás után mint a rendes fehérneműt ki mossák, megszárazítják s szárítás után rizskeményitővel keményítik. A fényesítést bóroxal vízzel és mezei vasalóval érik el. 3. Kereset-adót nem kell fizetni, azonban forgalmiadó fizetésére köteles.

Kérdés: 1. Mennyi az értéke az 1910. évi 500 forintnak? 2. Hogyan van az, hogy a telefonhírmondó műsorát nem lehet hallani a rádióban annak ellenére, hogy a műsorban úgy van jelezve, hogy a telefonhírmondó műsora azonos a rádió műsorával? 3. Mit fizetnek Budapesten ezer darab használt bélyegért? 4. Melyik harmónium jobb, az acél, avagy pedig a rézzippal ellátott? 5. Hol lehet nikkel és bronz régi pénzt értékesíteni? (H. L., Bátaszék.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 120 pengő. 2. A telefonhírmondó és a rádió műsorának leadása legtöbbször alkalommal, — vagyis olyankor, amikor az a műsorban is jelezve van, — egy helyről történik. Tehát azok, akiknek Budapesten telefonhírmondójuk van, azok a műsört a telefonhírmondó utján hallgatják. A vidékiek ugyanezt a műsört rádióban hallják. Telefonhírmondó-vezeték csak a fővárosban van, s előfizetési díja ugyanannyi, mint a rádióé. 3. A használt bélyegnek jelenleg nincsen ára. 4. Ez a gyártmánytól függ. A bronz sippal ellátott hangszerek nehezebben rozsdásodnak. 5. A bronz- és a nikkelpénzeknek olyan csekély az értékük, hogy beváltani nem érdemes. Adja el kéz alatt.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaügyi Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Göndöcz Imre (Áporka, Pest vm.) azonnalra egy 30–50 év körüli nőtlen, bentkosztos mindeneszt, aki tehénhez is ért. Fizetése megegyezés szerint, lakás, ételmezés.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Helyesüké miatt nem közölt és nem közölhető cikkek és levelek: Kurunczy János, Szarvasgede. A fertőszeregyen földmőzjottak sérelmének visszhangja; Gazdag időszak a falvakban; Mezőgazdasági munkások sorsa; Egy tanító árvájának élete sorsa; Örökös zaklatásoknak van kitéve a falu népe; A sikeres babtermelésről; Korpádi Ferenc, Értény; Egyesítsük a különféle szövetségeket; Tálás Jent, Paks. — Sz., I., Palotás. Üdvözölő sorait és kérvényét illetékes helyre juttattuk.

Permetező gépek

legjobban bevált **VINOL** permetezőszer a **borszivattyúk,** **borfömlők,** **seprőprészások,** **borderítők, címkék, dugók** jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY IGNÁCZ

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.

Budapest, VII., Károly király-ut 9.

Alapítottát: 1884.

Telefon: J. 415–15

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(25. közlemény.)

Lázár a papék vendége volt. Mindenkinek feltűnt, hogy Birike is eljött. S már suttozták is, hogy felhagyott a nagy bánattal és, hogy talán már el is felejtette Barkás Zoltánt. Lehet, hogy halottnak is hiszi, mert senki sem tud róla semmit.

Birikét Lázár vezette be a terembe. A hangversenyen is a papék társaságában Birike mellett ült.

Szorgos ur a feleségével érkezett, Evikét mellettük Kiskelemen Benjámin kísérte. Evike azonban számba se vette. De ennek dacára azt nem tudta elkerülni, hogy melléje ne üljön.

Szöszköpü is velök jött. Ő az Évike baloldalán foglalt helyet.

A műsorra a Lázár nevét nem irták ki. Így tehát Szorgosék semmit sem tudtak arról, hogy Evike kivel énekel.

Hosszu lenne a hangversenyről részletes tudósítást írni. Ezt elvégzi a vármegyei ujság.

Azt azonban mégis meg kell említeni, hogy a Dombaljay János ur fuvolája, a Vak Laji hegedűje és a Kelemen Laji gitárja olyan harmas volt, melynek művészete az egész közönséget magával ragadta.

A közönség tapsvihara csak hosszu percek mulva ült el. A dobogó már rég üresen állott és még mindig zugott az éljenzés.

És ebben a zugásban, zajban vezette a dobogóra Papolczy Géza Evikét. Mikor Kiskelemen észrevette, hogy Papolczy karját nyújtja Evikének, hirtelen felugrott, hogy ő vezesse. Evike egy lenéző pilantást vetett rája és Szöszköpü megfogta a kabátja szárnyát és a helyére visszarántotta.

Amint a dobogóra lépett Évike, melléje állott Lázár is. Velök szemben a dobogó előtt foglalt helyett Vak Laji és Kelemen Laji.

A közönség elcsendesedett. Evike úgy állt ott, mint valami átszellemült lény.

A zene elvégezte az előjátékát és Évike belekezdett az énekbe.

— Ki ez? — tudakolták az idegenek s büszke önérzettel hallgatták a helybeliek.

A Lázár meleg baritonja mellett még szebben érvényesült az Évike szopránja.

Szorgos és Szorgosné a boldogság lázában csak úgy szípoztak. Ők még így énekelni a lányukat nem hallották és ilyen átszellemült állapotban sem látták.

Befejezték a kettőt. Felhangzott a taps. De ime, Dombaljay János ur lép a dobogóra. Oda áll Évike és Lázár közé.

— Amit Isten összeköt, szabad-e azt az embernek elválasztani? — kiáltja harsányan a közönség felé. És ott a közönség szeme láttára keblére öleli Evikét és Lázárt s mind a kettőt homlokon csókolja.

Szöszköpü azonnal a helyzet magaslatára emelkedett. Karon ragadta Szorgos és a feleségét.

— Siessetek! Nektek is ott a helyetek! — és már fel is tuszkolta őket a dobogóra.

És egy pillanat alatt kialakult minden rende-

zés nélkül egy gyönyörű élőkép. Szorgos ur lehajtott fejjel Lázár elé áll. Kezébe teszi az Évike kezét. S csak úgy halkan mondja:

— Be szeretném, ha boldogok lennétek...

Lázár karonfogja Evikét és most ő vezeti a helyére. Kiskelemen azonban már nem volt ott. Eltűnt és többé senki sem látta őt Dombalján.

És felhangzott a tatárszegi tanítók kórusa:

„A legszebb álmot álmodám...”

XVI.

A ROMLATLAN NÉP.

A hangverseny elmúlt. A megyei ujság vette át a szót. És megállapította, hogy Dombalja különleges művészi kolónia.

Mellőzhetjük, hogy milyen rokonszenvesen méltatta az egyes szereplők számaikat és a szereplők művészi értékét.

Ott voltunk mindnyájan s mi magunk is megalkottuk a véleményünket ezek művészi értékéről. Azt azonban fel kell említenünk, hogy a tüzkárosultaknak nagyon szép összeg gyűlt össze. Ez mindennél nagyobb dicséret és elismerés.

De nem mehetünk el szó nélkül az ujság ama hirdetése mellett, ahogy a Dombaljay János ur házasságközvetítő szerepét — igaz a legdiszkrétebb módon — az olvasói elé tárta.

De hát mit érdekel minket az ujságíró megállapítása? Előttünk történt minden. Ismerjük az előzményeket is. Tehát egész nyugott lélekkel fogadhatjuk a Szorgos ur kijelentését:

— Eppen így akartam én is.

És ezzel a Kiskelemen kombinációt elfújta a szél. Talán már el is felejtette mindenki.

Sőt, azt is feltételezhetjük, hogyha Szorgos ur véletlenül találkozna vele, eltűnődne: mikor és hol látta ezt az embert?

Lázár művelt ember. Elég művelt arra is, hogy a Szorgos ur lelkivilágát ne szemlélje a saját lelke magasságának mértéke szerint. Hiszen Szorgos ur mikor emelkedhetett volna arra a magaslatra, hogy az emberi lelket mindig felsőbb szempontok szerint kell mérlegelni.

Lázár és Évike boldogok voltak, hogy egymást újra feltalálták. Az alantas érdekek őket nem zavarták.

Szorgos ur maga is mindent elkövetett, hogy az új helyzetbe önmagát is beleilleszthesse.

Lázár sietséggel készülődtek az Évike lakodalmára. Tehát nem is értek rá, hogy lelki problémákon elmélkedjenek. Ezt akkor is félretették volna, ha valami szükségesség követelné.

Szorgos ur a kelengyét a fővárosban rendelte meg. A pénzt nem sajnálta. Minden a legjobb és természetesen a legdrágább.

S ha egy pesti kereskedő ilyen értékes kelengyét szállíthat, saját érdeke, hogy ezt reklámnak is felhasználja. Tehát az elszállítás előtt kitette a kirakatba.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK.

1. Pontrejtvény.

i . d . l . p . p . l . d . i

(Beküldte Gyurján János Alsósimáról.)

2. Tréfás talány.

Egy gazda kiment kilenc munkással kaszálni. Szomszédja azt kérdezte tőle, honnan vette a kilenc kaszást.
— Három sógorom, három vőm, három fiam, de mind a kilencnek egy az édesanyja — felelte a gazda.
Hogy lehet ez?

(Beküldte Molnár Mihály Nyiregyházáról.)

3. Szórejtvény.

Csa vizi növény A bot (-)

(Beküldte Pleskonics Teruska Csanádapácáról.)

4. Névjegy-rejtvény.

FODOR OSZKÁR

Mi a foglalkozása ennek az embernek? A nevében benne van.
(Beküldte Kótay Ferenc Sárosról.)

5. Szórejtvény.

A német kedd

 ai ai ai
 ai ai ai
 ai ai ai ai

(Beküldte Péter Teruska Kőzármlétyből.)

6. Szórejtvény.

szőlőből készül $\frac{v}{a}$ A égítést men (u-o)

(Beküldte Szébényi Ilonka Geneshátpusztáról.)

7. Szórejtvény.

eb E B

Egy dal kezdősorait adja a rejtvény.

(Beküldte Kiss S. János Táceről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 23-ik számban közöljük.

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Feltétlenül.** 2. Szórejtvény: **Egyenruha.** 3. Csereszórejtvény: **Előbb magadban keresd a hibát, mielőtt másokban felismerd.** (Előd, adag, főbb, hiba, ered, bont, bank, mást, emel, ámit, sark, éles, mind). 4. Pontrejtvény: **Elhullott a tubarózsa.** 5. Szórejtvény: **Arany közepűt.** 6. Szórejtvény: **Lavinák.** 7. Szórejtvény: **Boletta.** 8. Tréfás talány: „E” betű marad. 9. Szórejtvény: **Szigetelő.** 10. Szórejtvény: **Fertő-tó.**

Helyesen megfejtették: Vörös Vince, Kozári István, Keskés Béla, Gyurján János, Lécz Sándor, Csóbor Gyula, Csóbor Jenő, Pais Lajos, Lugosi Gergely, Csóbor István, Csóbor József, Niklai István, Tóth Péter, Nagy Juliska, Kis Anna, Benedek Anna, Balázs Péter, László István, F. Szabó János, Szekeres István, Nagy-Czírok Béni, Puskás András, Fekete János, Szanyi Mihály, Bagi János, Arató István, Joó Mihály, Zsíros József, Székely Bernát, Istvánfi Tamás, Kádár Máté, Turi János és Püves János.

Jutalomkönyvet nyertek: **Lugosi Gergely (Szatta), Niklai István (Szakes), Nagy Teréz (Cepléd), Kiss László (Törökszentmiklós) és Tóth Benedek (Fegyvernek).**

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE.

Május hó 17-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abádszalók, Kunszentmárton, Szolnok. — Kirakodóvásár: Gyula, Szegvár.

Május hó 18-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Akasztó, Celldömölk, Fehérgyarmat, Jánosháza (sertésvásár bizonytalan), Jászberény, Kaposmérő (sertésvásár bizonytalan), Karcaj, Katymár, Kisvárd, Kömlő, Kőszeg, Lepsény, Lovasberény, Miskolc, Pápos, Putnok, Szőny, Szulok (sertésvásár bizonytalan), Vác. — Sertés- és kirakodóvásár: Ózd. — Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. — Ló-, marha- és sertésvásár: Salgótarján. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Május hó 19-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szalkszentmárton, Szamosszeg, Tamási (sertésvásár bizonytalan), Ujpest, Zala-szentiván (sertésvásár bizonytalan). — Sertés- és kirakodóvásár: Borsódnádasd. — Kirakodóvásár: Salgótarján. — Ló-, marha- és sertésvásár: Simontornya, Zombathely.

Május hó 20-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csapod, Csetény, Drávafok, Kisbárapáti, Mucsi (sertésvásár bizonytalan), Okány. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. — Kirakodóvásár: Simontornya. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Somogyvár, Zalaszentlászló.

Május hó 21-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csabrendek (sertésvásár bizonytalan), Gyöng, Jánk, Tabajd, Tét, Zánka.

Május hó 22-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Veszprém, Igal (sertésvásár bizonytalan).

Május hó 23-án, szombaton.

Ló-, marha- és kirakodóvásár: Vásárosbéc.

VÁSÁR ÉS PIAC.

Fővárosi árak május hó 11-én.

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavideki 77 kg-os 14.95—15.05, 78-as 15.10—15.20, 79-es 15.30—15.60, 80-as 15.40—15.75; felsőtiszai és járszági 77 kg-os 14.90—15.00, 78-as 15.05—15.15, 79-es 15.25—15.45, 80-as 15.35—15.50; dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 14.75—14.90, 78-as 14.90—15.05, 79-es 15.15—15.30, 80-as 15.25—15.40 pengő. Rozs, pestvidéki 14.50—14.80, egyéb rozs 14.50—14.80; árpa, tak. elsőrendű 19.00—19.25, tak. másodrendű 18.50—18.75, sörtépa, felsőm., 29.00—22.50, egyéb 19.50—20.00; koles 13.50—16.00; tengeri, tiszai 15.60—16.00, egyéb 14.80—15.00; zab elsőrendű 22.00—22.50, másodrendű 21.75—22.00; korpa 14.50—14.75 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 15.36—15.37, júniusra 15.26—15.28, rozs májusra 14.42—14.45, tengeri májusra 14.28—14.30, augusztusra 14.41—14.45 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiacon gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. A *Manthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt.* heti jelentése.) A forgalom, az előrenalodott idenyt tekintve, kielégítőnek mondható, különösen a még vehető magvakban, mint: *szadánfa, muharmag, fűmagyok* és *fűmagyervek* legelők és kaszálók létesítésére, *tengerik, kölesfélék, cukorcikok* és *seprőcikok*ban, jó kereslet volt. Érdeklődés mutatkozik már *tarlórépamag* iránt, *lucerna* és *lőheremagra*, valamint *takarmányrépamagra* is érkeznek még rendelések. A *biborhere* vetések, az utóbbi időben beérkezett jelentések szerint, is jól állanak. A *Vadapesti Áru- és Értéktároló* hivatalos jegyzésül 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásában: köles 13.50—16, lucerna 175—190, lőhere 140—155, muharmag 16—16.50, csillagfürt 16—17, Viktória-borsó 17—21, zöldborsó 15—17 pengő.

Gyapju. A hazai piacon körülbelül 30.000 kg középminőségű fésűsgyapju kelt el 0.92½—1.05 pengős áron.

Liszt. A *nyílt piacokon:* buza dara 44—50, duplanullás finom tészta 32—42, nullás 36—42, kettes főzöliszt 32—38, négyes kenyérliszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr (minden súlyban) magyar 0.95, tarka 1.05, borjubőr (hosszu lábbal) 1.50 (7 kilón felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr (prima, fehér) 0.50—0.60 pengő kilogrammonként.

Abaktakarmánypica. Árpaokora 14, borsóhéj 12.50, borsóokora 13, buzakonkoly 13, konkolydara 14, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 16, repepogácsa 12.50, rozskoki 13, rozskopra 15, rozsosú 12.50, rozstakarmányliszt 18.75, szójababpogácsaliszt, nagyban 24, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 26, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8.75—11, harmadrendű (csomagolásra) 7.50, alomszalma, másodrendű 3—3.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takaró szalma (uradalmi) 28—29, takaró szalma (kisgazdától) 25—27, béles szalma (uradalmi) 8—10, béles szalma (kisgazdától) 8—10 pengő métermázsánként. — *Cirokrag* 9 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.88—0.90, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.88—0.90, 1½—2 éves üszök 0.85—0.90, 1½—2 éves tinók 0.82—0.88, fiatal, friss fejős tehén 1.10—1.20 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 20—120, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 260—600, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 185—390, számadó 40, alárendelt minőségű lovak 60—195, vágólovak 40—260 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőségű 58—79, gyenge 44—56, bika közép 67—79, gyenge 60—66, tehén közép 56—77, egyenge 40—54 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 108—112, közép 112—114, nehéz sertés 114—117 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Szurómarhavásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 1.12—1.20, kivételesen 1.24, másodrendű 0.88—1.10, élő bárány 0.60 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Husvásár. *Marhabús.* A *nyílt piacokon:* Rostélyos, vastaghasú, felsől, fehérpecsenye, hosszú, gömbölyű felsől 180—320, fartsó, lapocka, puhahátúszin 180—280, szegye, dagadó 120—180, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 280—380, sütnivaló 160—280, pörköltnek való 120—220 fillér kilogrammonként.

— *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 140—220, gerinc 140—180, lapocka 140—180, pörköltnek való 120—160, bárányhús hátúja 180—260, eleje 120—180 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj 240—320, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 160—210, füstölt sertéshús helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—340, vidéki 240—360, olvasztani való szalonna 140—160, sózott kenyérszalonna 140—180, füstölt 160—220, hárj 156—170, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszín 156—164 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Tyuk 250—450, csirke 250—350, káppan 300—550, ruca 300—350, lud 1200—1500 fillér darabonként. *Leült állatok:* Tyuk 200—240, csirke 300—400, káppan 260—320, hizott ruca 180—260, lud hizott 180—240, újdonság 550—600, pulyka hizott 180—250, sovány 140—160, ludmáj 400—1000, ludszár és hárj 220—300 fillér kilogrammonként. *Tojás:* Friss teatojás 8—9, főzötojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A *nyílt piacokon:* Szarvascomb 250—300, gerinc 320—600, lapocka 150—200, többi része 80—100, őzgerinc 450—600, comb 280—350, többi része 100—200, vaddisznógerinc 250—300, comb 250—300, többi része 100—200 fillér kilogrammonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Harsa 360—500, ponty 180—260, kárász 140—200, compó 200—250 fillér kilogrammonként. *Rák:* Folyami rák 10—100 fillér darabonként, békacomb 10—30 fillér paránként.

Tej és tejtermékek. A *nyílt piacokon:* Teljestej 30—36, lefőzött 16, aludtej 100, tejszín 260—320, tejföl 130—200, centrifugált teavaj tömbben 440—480, 10 dekás csomagolásban 480—560, főzövaj 360—400, szedett vidéki 340—360, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 240—360, kevertúró 160—200, liptói túró 360—400, juhsajt 200—280, sajt, ementáli, hazai 380—500, trappista hazai 220—320 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A *nyílt piacokon:* Lencse 36—60, borsó hántolt feles 48—80, bab, fehér aprózemű 30—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpkácsa 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A *nyílt piacokon:* Sárgarépa karotta 80—100, sárgarépa 36—60 kilogrammonként, petrezselem zöldjével csomója 6—8, zeller

zöldjével újdonság, darabja 4—8, zeller kilogrammja 60—80, petrezselem kilogrammonként 54—80, kalarábé újdonság darabja 16—60, kevert zöldség 50—70, kalarábé őszifajta 80—100, vörshagyma újdonság csomója 4—8, vörshagyma makói 14—20, dugghagyma 140—120, fokhagyma kilogrammja 65—120, cékla 30—70, fejeskáposzta hazai 40—50, savanyított káposzta 52, kelkáposzta 60—80, vörskáposzta hazai 80—100, fejessaláta hazai 8—50, torma hazai 60—140, burgonya újdonság 100—120, ősz róza 16—24, nyári róza 26—30, Ella 14—20, közönséges 10—12, kifli 28—40, tömör csiperkegomba 300—500, chetó kuesmagomba 350, szárított gomba 600—1200 fillér kilogrammonként. Feketeretek kilogrammonként 20—40, hónaposreték csomója 10—45, uzorka újdonság 240—320 kilogrammonként. Ecetes savanyított 100—160, vizes 90—120, zöldpaprika újdonság apró 20—30, savanyított paprika kilogrammja 100—160, főzöttök kilogrammja újdonság 600, konzerv literje 50—70, zöldbab újdonság 1400, zöldborsó újdonság 100—150, kifejtett zöldborsó 300—400, spargu újdonság 50—300, sóska 30—80, paraj tisztított 20—50, gyökeres 20—36 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A *nyílt piacokon:* Nemes fajalma 140—500, közönséges 60—90, nemes fajtörke 240—500, tölire eltett csemeszőlő 280—350, hazai aszaltszilva 72—200, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 90—140, dióbél 320—560, mogyoró héjazott 320—360, mandula héjazott 360—600 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A *nyílt piacokon:* Édes nemespaprika 340—400, felédes gulyás 320—360, rozspaprika 240—300, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, pergetett méz 150—180, házi szappan 130—160, közönséges szappan 80—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika 1.95—2.30, felédes paprika 1.25—1.50, elsőrendű paprika 0.90—1.10, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, csöves paprika, füzérenként 2.80—4.50 pengő. *Kalocsán:* Édes nemespaprika 1.85—1.90, rozspaprika 1.10—1.20, másodrendű paprika 0.40—0.60, harmadrendű paprika 0.20—0.25, füzéres csöves paprika 0.70—0.90 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A kistermelőknél tapasztalt üzletlénység az alföldi borpiacra alább hagyott, miután a kereslet csökkent. Az árak kistermelőknél, homoki vidéken hektolitereként — úgy fehér, mint kadtarka árúnál 1—1.30 pengő között, uradalmi tételknél 1.20—1.50 pengő között váltakoznak a piacon, anélkül azonban, hogy nagyobb tételek vevőre találnának. A hegyvidéken és a jobbminőségű uradalmi tételknél a helyzet még most is vigasztalan.

Szesz és szeszitalok. Az *Országos Szeszértékesítő R. T.* Április 28-án tartott végrehajtóbizottsági ülésén az összes kategóriájú szesznek változtatás nélküli jegyzését határozta el. *Gyümölcspálinka.* Törkölyszeszben a kínálat még mindig nagy és 2.60 pengő törtétek eladások ab termelő állomás, készpénzfizetés mellett. Szilvaszeszben a vételnek kielégítő és nyári (vörös szilva) áru 5.30, kék szilvaszesz minőség szerint 5.70—6 pengőig kelt el 10.000 literfokunként. *Borpiac.* Az irányzat valamivel megszilárdult és borpiacot állomás és minőség szerint 3.40—3.65 pengőn kelt el 10.000 literfokunként, plusz 2 százalék forgalmi adó, készpénzfizetés mellett.

Fapiac. *Tüciában* a vételkedés gyegekült; belföldi száraz bükkhasú árú budapesti paritásában 320—325, importia 330—335, belföldi tölgy- és cserhasú 250—265, friss termelésű bükkfa a szállítási időpontja szerint 260—280 pengő vagononként. *Fenyőfában* az üzlet kis terjedelmű, mert az építkezés még nem indult meg. *Lombfában* pang a kereslet és gömbfát még nyomott árak mellett sem lehet elhelyezni, diófa kivételével, amelyet furnircélokra vásárolnak. *Faszében* is gyenge az üzletmenet; belföldi áru 560—580, reortafaszén 680—750 pengő vagononként magyar határállomásról.

Idegen pénzek vételi és eladási ára május hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.73 (27.93); dollár 5.71 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.32); német mark 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csechkorona 16.98 (17); szerb dinár 10.01 (10.09); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.90 (64.30); olasz lira 29.90 (30); osztrák schilling 80 (81) fillér.

Arany és ezüst pénzek: Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst egykoronás 0.21 (0.23); forintos 0.47 (0.50); ötkoronás 1.09 (1.11) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FABAG ALADÁR.

Eredeti angol T&E CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárokat 180 P-től havi 16 P részletre. *Kerékpár-alkalmazásokat nyújtunk. Árban:* Külső gumi... 5.40 belső... 1.80 tánc és pedál... 2.80

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnyakkereskedés
Budapest, VIII. ker., József-kürt 41. szám
Árjegyzék 1000 képpel ingyen Alapítva 1869

Gyűjtünk előfizetőket

a
VASÁRNAP
számára!

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság

(Igazgató: Schmdiek Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.